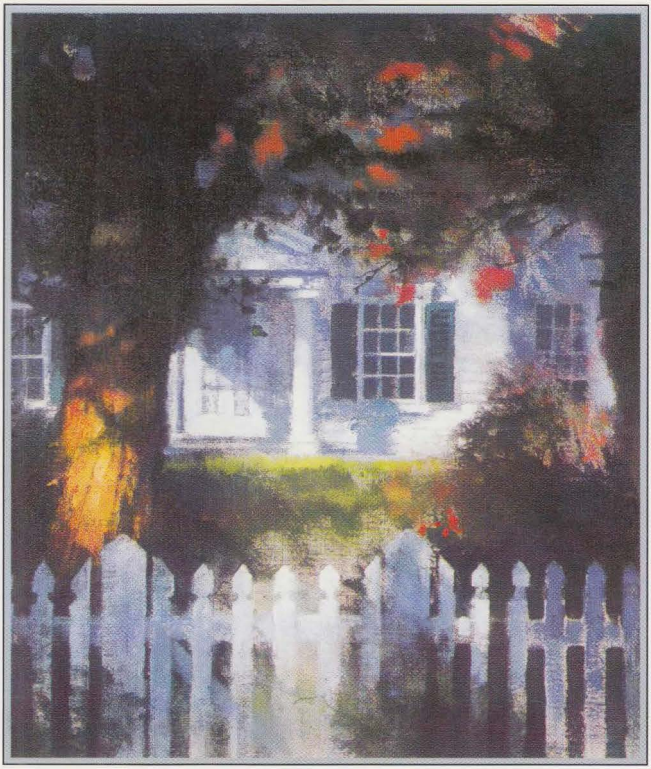
Marguerite Duras

MAVİ GÖZLER SİYAH SAÇLAR

UZUN ÖYKÜ

3. BASIM

Fransızca aslından çeviren
ROZA HAKMEN

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

Yayın Yonetmeni	: Ilknur Ozdemir
Dizgi	: Gülay Yıldız
Düzelti	: Fulya Tukel
Montaj	: Mine Sarıkaya
Kapak Düzeni	: Semih Ozcan

Baskı	Ozal Basımevi
Cilt	ZE Ciltevi

1. basım : 1987
2. basım : 1992
3. basım : 2001

ISBN 976-510-405-4

© Editions de Minuit / Onk Ajans Ltd. Şti. /
Can Yayınları Ltd. Şti. (1986)

Marguerite Duras

MAVİ GÖZLER SİYAH SAÇLAR

ROMAN

Türkçesi
ROZA HAKMEN

CAN YAYINLARI LTD. ŞTI.
Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
web sayfamız: http://www.canyayinlari.com
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
Les Yeux Bleus
Cheveux Noirs

MARGUERITE DURAS'IN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI

BAHÇE / roman
BAY ANDESMAS'IN IKİNDISİ / *roman*
BİR KIŞ GUNU OGLEDEN SONRA / *roman*
CEBELİTARIK DENIZCİSİ / *roman*
HIROŞİMA SEVGİLİM / *senaryo*
İNGİLİZ SEVGİLİ / *roman*
KUZEY ÇİNLİ SEVGİLİ / *roman*
KONSOLOS YARDIMCISI / *roman*
MAVİ GOZLER SİYAH SAÇLAR / *roman*
MODERATO CANTABILE / *roman*
PASİFİK'E KARŞI BİR BENT / *roman*
SEVGİLİ / *roman*
SOMUT YAŞAM / *deneme*
TARQUINIA'NIN KUÇUK ATLARI / *roman*
YAZMAK / *deneme*

1914 yılında Çinhindi'nde doğan *Duras*, gençligini geçirdiği bu ülkenin atmosferinden ve olaylarından derinden etkilendi. 18 yaşında Paris'e geldi; hukuk, matematik ve siyaset bilimi okudu. Komünist partiye katıldı. Ilk romanı *Les Impudents*'ı 1943 yılında yayımladı. Ozyaşamöyküsel bir roman olan *Sevgili* ile 1984'te Fransa'da *Goncourt Odulü*'nü aldı. Çok sayıda roman dışında, birçok senaryoya da imza attı. Bütün eserlerinde edebiyatı sorguladı. 1960 Cannes Film Festivalinde gösterilen *Hiroşima Sevgilim*, Duras'ı ününun doruğuna çıkardı. *Duras* 1996 yılının Mart ayında 82 yaşında oldü.

Yann Andréa'ya

Hikâyenin çekirdeği, bir yaz akşamı olacaktır, der erkek oyuncu.

Ufacık bir esinti bile yok. Roches Oteli'nin büyük salonu, kapıları pencereleri açılmış, günbatımının kızıl karanlığıyla parkın alacakaranlığı arasında, kentin önüne sere serpe yayılmış bile.

İçeride çocuklu kadınlar yaz akşamından söz etmekte; böyle akşamlara öyle ender rastlanır ki –bir mevsimde ancak üç-dört kez, o da her yıl değil– hayattayken böyle akşamları değerlendirmeli, bu kadar güzel bir akşamı yaşamak bir daha kısmet olur mu, kimbilir.

Dışarıda, otelin önündeki masalarda, erkekler. Onların konuşmaları da salondaki kadınlarınki kadar açık seçik duyulmakta. Onlar da kuzey kumsallarında geçirdikleri yaz mevsimlerinden söz etmekte. Yaz akşamının olağanüstü güzelliğini anlatan bütün sesler aynı hafiflikte, aynı boşlukta.

Otelin arkasındaki yoldan salonu seyredenlerin arasında gidip gelen bir erkek, parkı geçip açık pencerelerden birine yaklaşır.

Yolun karşısına geçmeden çok kısa bir süre önce, bir saniyelik bir süre önce kadın, öyküdeki kadın, büyük salona girer. Parka açılan kapıdan girmiştir içeri.

Erkek, pencereye vardığında, kadın orada, erkekten birkaç metre ötede, öbür kadınların arasındadır.

Erkek, durduğu yerden, istese de kadının yüzünü göremezdi. Kadın salonun plaja bakan kapısına dönük durmakta.

Kadın, genç bir kadın. Ayağında beyaz tenis ayakkabıları var. Boyunun uzunluğu, bedeninin esnekliği, yaz mevsimi çok güneşli geçtiği halde teninin bembeyaz kaldığı, saçlarının siyahlığı seçilebiliyor. Yüzünü görebilmek için ışığın arkadan gelmesi gerekirdi, denize bakan pencerelerden birinden görülebilirdi yüzü. Kadın beyaz bir şort giymiş. Beline siyah ipekten bir eşarp bağlamış gelişigüzel. Saçlarındaki koyu mavi bant, görülemeyen gözlerinin mavisiyle aynı tonda olsa gerek.

Otelde ansızın birine seslenilir. Kime olduğu belli değil.

Kulağa tuhaf, şaşırtıcı gelen bir ad söylenir bağırarak; Doğu'ya özgü bir *a* harfinin uzatılmış, ağlamaklı tınısından ve seçilemeyen bir sessiz harfin, sözgelimi bir *t* ya da *l* harfinin camsı du-

varları arasında bu sesli harfin titreşiminden oluşan bir ad.

Ses o kadar net, o kadar yüksektir ki, herkes susar, sanki hiç gelmeyecek bir açıklamayı bekler.

Çığlıktan kısa bir süre sonra, kadının bakmakta olduğu kapıdan, otelin üst katlarına çıkan merdivenin altındaki kapıdan büyük salona yabancı bir delikanlı girer. Mavi gözlü, saçları siyah bir yabancı delikanlı.

Yabancı delikanlı genç kadının yanına gider. Erkek de kadın gibi gençtir. O da kadın gibi uzun boyludur, beyazlar içindedir, kadın gibi. Erkek durur. Aradığı kişi, kadındır. Dışarıdan yansıyan ışıkta, gözlerinin mavisi insanı korkutur. Kadına yaklaştığında, erkeğin onu bulmaktan ötürü sevinçle dolduğu ve yine kaybetmenin karamsarlığını taşıdığı fark edilir. Teni, âşıkların teninin beyazlığındadır. Saçlarıysa, siyah. Ağlar.

O bilinmedik sözcüğü kimin haykırdığı belli değildir, ama sanki ses otelin karanlıklarından, koridorlardan, odalardan gelmiş gibidir.

Parktaki erkek, yabancı delikanlı ortaya çıkar çıkmaz, farkına varmadan otelin salon pencerelerinden birine yaklaşmıştır. Elleri pencerenin pervazına asılı durur, sanki cansız gibidirler, bakmanın gerektirdiği çabayla, görmenin uyandırdığı heyecandan çürümüş gibi.

Genç kadın, yabancı delikanlıya eliyle kumsalı gösterir, kendisini izlemeye çağırır onu, elinden tutar. Yabancı delikanlı bir an duraksar gibi

olur, birlikte salonun penceresine sırtlarını dönüp kadının gosterdiği yöne, günbatımına doğru yürürler.

Denize açılan kapıdan çıkarlar dışarıya.

Erkek, açık pencerenin dışında durur hep. Bekler. Uzun süre kalır orada, insanlar gidinceye kadar, gece ininceye kadar.

Sonra kumsaldan geçip parktan uzaklaşır, sarhoşlar gibi sendeleyerek, bağırarak, acıklı filmlerdeki umutsuz insanlar gibi ağlayarak.

Zarif, ince, uzun boylu bir adamdır. Gözyaşlarının yalınlığına boğulmuş bakışı ve fazla pahalı, fazla güzel giysilerinin fazla özel uyumu, şu anda yaşadığı yıkımın içinde devam eder.

Bu yalnız adamın parkın alacakaranlığındaki varlığı, birden görüntüyü kararttı, büyük salondaki kadın seslerinin alçalıp tümüyle yok olmasına neden oldu.

Bu akşamın gecesinde geç bir vakit, günün güzelliği kaderin bir oyununda olduğu gibi şiddetle yok olduğunda karşılaşırlar.

Erkek, deniz kıyısındaki kafeye girdiğinde, kadın birileriyle birlikte orada bulunmaktadır.

Erkek, kadını tanımaz. Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlıyla birlikte olsaydı tanıyabilirdi ancak. Delikanlının yokluğu, kadını erkeğe yabancı kılar.

Erkek bir masaye oturur. Erkek nasıl kadını tanımazsa, kadın da onu hiç tanımaz.

Kadın erkeğe bakar. Kaçınılmaz olarak. Erkek yalnız ve güzeldir, yalnızlıktan bitkindir; ölüm anındaki herhangi biri kadar güzel ve yalnızdır. Ağlar.

Kadın erkeği hiç tanımaz, varlığından bile habersizdir.

Birlikte olduğu insanlardan ayrılır. İçeriye yeni giren ve ağlayan adamın masasına gider. Karşısına oturur. Erkeğe bakar.

Erkeğin gözleri kadını görmez. Ne ellerinin masanın üzerinde kıpırtısız durduğunu görür ne solgun gülümsemesini ne de titremekte olduğunu, üşüdüğünü.

Kadın o âna kadar erkeği şehrin sokaklarında hiç görmemiştir. Nesi olduğunu sorar. Hiçbir şeyi olmadığını söyler erkek. Hiçbir şeyi. Kaygılanmamasını söyler. Ansızın ruhu parçalayan, parçalanmak üzereymiş izlenimini yaratan sesin yumuşaklığı.

Erkek ağlamaktan kendini alamaz.

Kadın der ki: Ağlamanıza engel olmak isterdim. Kadın ağlar. Erkek hiçbir şey istemez gerçekten. Kadını duymaz bile.

Kadın ölmek mi istediğini sorar erkeğe, bu mu, ölme isteği mi der, belki yardımcı olabilir ona. Erkeğin bir şeyler söylemesini ister. Erkek hayır der, hiçbir şeyi yoktur, ona aldırmamasını söyler. Kadın kendini alamaz, konuşur:

"Evinize dönmemek için geldiniz buraya."

"Evet, doğru."

"Evinizde yalnızsınız."

Evet, yalnızdır. Erkek söyleyecek şey bulamaz. Kadına nerede oturduğunu sorar. Kadın

kumsala inen sokaklardan birinde, bir otelde kalmaktadır.

Erkek duymamıştır söylediklerini. Duymadı. Ağlamayı keser. Yeniden görmek istediği birinin izini kaybettiğini söyler. Sık sık bu tür olaylardan, ölümcül üzüntülerden ötürü acı çekme eğiliminde olduğunu da ekler. Yanımda kalın, der kadına.

Kadın kalır. Erkek sessizlikten biraz rahatsız olmuş gibidir. Kadına operadan hoşlanıp hoşlanmadığını sorar, konuşmak zorunda hisseder kendini. Kadın operadan hoşlanmadığını, ama Callas'ı sevdiğini, çok sevdiğini söyler. Onu sevmemek mümkün müdür? Belleğini yitirmişçesine ağır konuşur. Verdi'yi de sevdiğini, Monteverdi'yi de sevdiğini söyler. Hiç dikkat ettiniz mi bilmem –diye ekler–, operayı pek sevmeyince insan, artık hiçbir şeyi sevmeyince, onları sever.

Erkek bu söylediklerini duydu. Yine ağlayacaktır. Dudakları titriyor. Verdi ve Monteverdi adları ağlatır ikisini de.

Kadın, geceler böyle uzun, böyle sıcak olduğunda kendisinin de kafelerde vakit geçirdiğini söyler. Bütün şehir dışarıdayken insan bir odada duramaz. Kadın da mı yalnızdır yoksa? Evet.

Erkek ağlar. Durmamacasına. Kana kana ağlar. Artık hiçbir şey söylemez. Ne biri ne öbürü konuşur artık.

Kafe kapanıncaya kadar orada kalırlar.

Erkeğin yüzü denize dönüktür, kadınsa masanın öteki tarafında, erkeğin karşısındadır. Iki saat boyunca erkeğe bakar kadın, görmeden. Ara sı-

ra hatırlayıp gözyaşlarının arasından gülümserler birbirlerine. Sonra yine unuturlar.

Erkek, fahişe olup olmadığını sorar kadına. Kadın şaşırmaz, gülmez de. "Bir bakıma öyle," der, "ama para almam."

Erkek ayrıca kafede çalıştığını sanmıştı kadının. Hayır.

Erkeğe bakmamak için bir anahtarla oynar kadın.

"Ben oyuncuyum, beni tanıyor olmalısınız," der kadın. Erkek tanımadığı için özür dilemez, hiçbir şey söylemez. Artık söylenenlerin hiçbirine inanmayan bir adamdır. Belki de kadının onu keşfetmeye çalıştığını düşünür.

Kafe kapanmıştı. Kendilerini dışarıda bulmuşlardı. Erkek gökyüzünün denizle kavuştuğu yere bakmıştı. Ufukta hâlâ günbatımının izleri vardı. Yazdan, olağanüstü güzellikteki o akşamdan söz etmişti. Kadın neler olup bittiğini anlamamış gibiydi. "Biz ağlıyoruz diye kapatıyorlar," demişti erkeğe.

Erkeği denizden uzakta, anayol üzerindeki bir bara götürür. Orada gün doğuncaya kadar otururlar. Erkek, zor bir dönem yaşadığını orada söyler kadına. Son saatinizi, der kadın. Gülümsemeden söyler. Evet, der erkek, öyle, öyle sandım, hâlâ da öyle sanıyorum. Zorlama bir gülümseme belirir dudaklarında. Sonra, şehirde yeniden görmek istediği birini aradığını, bu yüzden ağladığını söyler; tanımadığı birini, o akşam, rastlantıyla gördüğü, ömrü boyunca beklediği birini, ne paha-

sına olursa olsun, hayatına bile mal olsa, bir daha görmek istediği birini. Böyle biri olduğunu söyler.

Kadın der ki: "Ne rastlantı." Ekler: "Sanırım bu yüzden yaklaştım size, bu umutsuzluk yüzünden."

Kadın gülümser, umutsuzluk sözcüğünü kullandığı için utanmıştır. Erkek anlamaz. Ve ilk kez bakar kadına. "Ağlıyorsunuz," der.

Iyice bakar. "Teniniz ne kadar beyaz, deniz kıyısına yeni gelmiş gibisiniz," der.

Teninin güneşten hiç yanmadığını söyler kadın, evet, böyle tenler vardır – başka bir şey söylemek üzereyken vazgeçer.

Erkek çok dikkatli bakar kadına; hatırlayabilme çabası içinde, kadını görmeyi bile unutur. "Ne garip, sanki sizinle daha önce karşılaşmış gibiyim," der.

Kadın düşünür, bu kez o bakar erkeğe, nerede, ne zaman görmüş olabileceğini düşünür. "Hayır. Bu geceden önce hiç görmedim sizi," der.

Erkek tenin beyazlığına döner, sanki gözyaşlarının nedenini aramak için beyaz ten bir bahane olabilirmiş gibi. Ama değildir. "Sizinkiler kadar mavi gözler hep biraz... korkutur insanı... ama belki de saçlarınız bu kadar siyah olduğu içindir..." der.

Kadın gözlerinden söz edilmesine alışık gibidir. "Saçların siyah ya da sarı oluşu gözlerin mavisini değiştirir," der, "sanki göz rengi saça bağlıymış gibi. Siyah saçın gozleri çivit mavisi, biraz da acıklı olur; oysa sarı saçın gözleri daha sarımsı, daha grimsidir, insanı korkutmaz."

Biraz önce söylemek üzere olduğu şeyi söyler:

"Gözleri mavinin bu tonunda olan birini tanıdım; bakışının merkez noktası, nereden geldiği

anlaşılmazdı, sanki mavinin tümü bakıyormuş gibi."

Erkek birdenbire görür kadını. Kadının kendi gozlerini tarif ettiğini görür.

Kadın ağlar, hoyratça ağlamaya başlar, aralıksız, şiddetli, ağlama gücü bırakmayan hıçkırıklarla.

"Kusuruma bakmayın," der, "sanki bir suç işlemiş gibiyim, ölmek istiyorum."

Erkek kadının da onu terk etmesinden, şehirde gözden yitmesinden korkar. Öyle olmaz, kadın onun karşısında ağlar, sırrı açıklanmış gözleri yaşlara boğulur. Gözleri kadını çıplak bırakır.

Erkek, kadının ellerini alıp yüzüne bastırır.

Mavi gözlerin mi onu ağlattığını sorar.

Kadın evet der, sanırım öyle, öyle denebilir.

Ellerini erkeğe bırakır, istediğini yapsın diye.

Erkek ne zaman olduğunu sorar.

Bugün.

Erkek kadının ellerini öper, yüzünü, dudaklarını öper gibi.

Duman gibi hafif, tatlı koktuğunu söyler kadına.

Kadın öpmesi için dudaklarını uzatır.

Ona, bu tanımadığı erkeğe, kendisini öpmesini söyler. "Onun çıplak bedenini, dudaklarını, teninin her noktasını, gözlerini öpüyorsunuz," der.

Sabaha kadar, yaz gecesinin ölümcül ıstırabına ağlarlar.

Salonun ışıkları sönecek, oyun başlayacaktır.

Sahne, diyecektir erkek oyuncu. Sahne bir kabul salonuna benzeyecektir; mobilyalar rahat, çok lüks, koyu maundan, sade İngiliz mobilyaları olacaktır. Masaların üzerinde lambalar, aynı kitabın birçok kopyası, küllükler, sigaralar, bardaklar, su dolu sürahiler olacaktır. Her masanın üzerinde, iki ya da üç gülden oluşan bir buket olacaktır. Sanki o anda terk edilmiş, kasvetli bir yer gibi olacaktır.

Yavaş yavaş, bir koku yayılacaktır sahneye, başlangıçta, burada yazıldığı gibi günlükle gül kokusunun karışımıyken, şu anda kum zerrelerinin kokusuz kokusu olacaktır. Kokunun başlangıcından bu yana, gerçekten de çok uzun zaman geçtiği varsayılacaktır.

Dekorun, cinsel kokunun, mobilyaların, koyu maunun tanımı, oyuncular tarafından, öyküyle aynı tonda okunmalıdır. Oyunun oynandığı değişik salonlarda dekor, burada açıklanana uymasa bile, oyuncuların okuduğu tanım değişmeyecektir. Bu durumda, kokunun, giysilerin, renklerin, yazılana, sözcüklerin değerine, biçimine göre yeniden şekillenmesi, oyunculara düşen bir görev olacaktır.

Sahne hep bu kasvetli mekân, kum zerrecikleri ve koyu maundan ibaret olacaktır.

Kadın uyuyacaktır, der erkek oyuncu. Öyle görünecektir, uyur gibi görünecektir. Kadın boş

odanın tam ortasında, çıplak tabana serilmiş beyaz çarşafların üzerinde yatar.

Erkek onun yanı başında oturmaktadır. Belirli aralıklarla kadına bakar.

Bu odada iskemle de yoktur. Erkek çarşafları bu odaya getirip sonra bir bir evin öteki odalarının kapılarını kapamış olsa gerektir. Bu oda denize, kumsala bakar. Bahçesi yoktur.

Erkek, sarı bir ışık yayan lambayı açık bırakmıştır.

Çarşafları, kapıları, ışığı kullanarak yaptığı bu şeylerin nedenini açık seçik bilmesi gerektir.

Kadın uyur.

Erkek kadını tanımaz. Uykusunu, açık duran ellerini, henüz yabancı olan yüzünü, göğüslerini, güzelliğini, kapalı gözlerini seyreder. Öteki odaların kapılarını açık bırakmış olsaydı, kadın herhalde gidip bakardı. Erkek bunu düşünmüş olmalı.

Kadının dinlenmekte olan bacaklarına bakar, kolları ve göğüsleri gibi pürüzsüz, parlak. Kadının soluk alıp verişi de öyle pürüzsüz, düzgün, sakin. Şakaklarında, derinin hemen altında, bir damarın ağır ağır atışı, uykuyla yavaşlamış kanın akışı.

Ortadaki avizeden düşen sarı ışık dışında oda karanlıktır, kapalı bir yuvarlaktır sanki, bedenin çevresinde hiçbir çatlak yoktur.

Bir kadındır o.

Uyur. Uyur gibi görünür. Bilinmez ki. Gözleri, elleri, zihniyle, her şeyiyle uykuda kaybolmuş gibidir. Bedeni dümdüz değildir, biraz yana, erkeğe doğru yatıktır. Beden çizgileri yumuşaktır, ge-

çişler belirsizdir. Ağza sözcükler gelir, tenin örttüğü çizgilerin parçalanışının sözcükleri.

Ağzı hafifçe aralıktır; dudakları boyasız, rüzgârdan çatlamış; odaya yürüyerek gelmiş olmalı, oysa havalar soğudu artık.

Bu bedenin uyuması, büsbütün cansız olduğu anlamına gelmez. Tersine. Üstelik uykudayken birisinin ona baktığını fark edecek kadar canlıdır. Erkeğin ışıklı alana girmesi, bedenin ani bir hareketle sarsılmasına, gözlerin açılıp kaygıyla erkeği tanıyıncaya kadar bakmasına yeter.

Erkek bir süreliğine geceleri yanında uyuyacak bir genç kadın aradığını, delirmekten korktuğunu, anayol üzerinde, güneş doğarken, ikinci kafe kapandığında söylemişti. Bu kadına para ödemek istediğini, böyle düşündüğünü, erkeklerin ölmesini, çıldırmasını engellemeleri için kadınlara para ödenmesi gerektiğini düşündüğünü söylemişti. Sonra yine ağlamıştı, yorgun, bitkin. Yaz mevsimi korkutuyordu onu. Yazın, deniz kıyıları çiftlerle, kadınlarla, çocuklarla doluyken duydukları yalnızlık, her yerde, oyunlarda, gazinolarda, sokaklarda onlarla alay edilirken duyulan yalnızlık.

Gündüzün korkunç ışığında, kadın ilk kez erkeği görür.

Zariftir erkek. Fazla pahalı, fazla güzel yaz giysilerinin uyumu, bedeninin uzunluğu, giysileri unutturan, gözyaşlarının yalınlığına boğulmuş bakışı, şu anda yaşadığı yıkım içinde devam eder. Elleri, teni çok beyazdır. İnce ve uzun boyludur.

Kadın gibi, o da çok küçük yaşta okul sporlarında ustalaşmış olmalıdır. Ağlar. Gözlerinin çevresinde mavi sürme izleri.

Kadın, parayla tutulan bir kadının, hiç kimsenin olmamasıyla aynı anlama geleceğini söyler. Erkek onu böylece istediğinden, kendisine karşı sevgisiz, yalnızca beden olarak istediğinden emin olduğunu söyler.

Kadının hemen gelmesini istememişti: Üç gün sonra, demişti, evi derleyip topladıktan sonra.

Kadını temkinli karşılamıştı, biraz soğuk; elleri yaza karşın buz gibiydi. Titriyordu. Mavi gözlu, saçları siyah yabancı delikanlı gibi beyazlar giymişti.

Kadının ne adını ne de soyadını bilmek istediğini söylemişti. Erkek hiçbir şey dememiş, kadın da hiçbir şey sormamıştı. Erkek adresi vermişti. Kadın orayı, evi biliyordu, şehri iyi tanırdı.

Hatırlamak utandırıyor, acı veriyor. Alçaltıcı bir şeydi istediği. Ama, kadın yerleşecek olursa, yine de gerekliydi. Erkek kadını, öteki kadını hatırlar, kafedeki haliyle, sesinin elle tutulur yumuşaklığını, beyaz yüzünden aşağı gözyaşlarının akışını. İnsanı yanıltacak kadar mavi gözlerini. Ellerini.

Kadın uyur. Kadının yanında, yerde, kare biçiminde bir siyah ipekli durur. Kadına bunun ne işine yaradığını sormak ister, sonra vazgeçer. Ge-

nelde geceleri gözlerini ışıktan korumak için, burada da, avizeden düşüp beyaz çarşaflardan yansıyan sarı ışıktan korunmak içindir, diye düşünür.

Kadın eşyalarını duvara dayamış. Beyaz tenis ayakkabıları, yine beyaz, pamuklu giysiler, koyu mavi bir bant.

Kadın uyanır. Ilk anda neler olduğunu anlayamaz. Erkek yerde oturmuş, hafifçe kadının yüzüne eğilmiş, onu seyretmektedir. Kadın korunmak ister gibi, gözlerini koluyla örtmek için bir hareket yapar, ama belli belirsiz. Erkek fark eder. 'Yalnızca bakıyorum size, o kadar, korkmayın," der. Kadın korkmadığını, şaşırdığını söyler.

Birbirlerine gülümserler. "Size alışkın değilim," der erkek. Makyajlıdır. Siyahlar giyinmiştir.

Gözlerinde, gülümsemeye karışmış umutsuz hüzün, yaz akşamının gözyaşları vardır.

Kadın hiçbir şey sormaz. "Bedeninize dokunamıyorum," der erkek. "Size daha fazla bir şey söyleyemem, imkânsız, elimden gelmiyor."

Kadın bunu erkeği ilk gördüğü anda, deniz kıyısındaki o kafede gördüğü anda anladığını söyler.

Kadın, kendisinin, kafede sözünü ettiği o mavi gözlü erkeği arzuladığını, onun arzusu içinde yitip gittiğini söyler, önemli değil, böylesi daha iyi, der.

Erkek ne olursa olsun bedenine elleriyle dokunmak istediğini söyler, ama belki bakmadan;

burada bakmanın hiç anlamı yoktur çunku. Dediğini yapar, ellerini bakmadan bedenine değdirir, çıplak tenin serinliğindeki göğuslerini, kalçalarını kavrar, birden sert bir hareketle bütün govdesini devirir, iter gibi, tokat atar gibi, çevirip yüzüstü yatırır. Kendi hoyratlığına şaşıp durur. Ellerini çeker. Kıpırtısız kalır. 'Imkânsız," der.

Kadın da tıpkı devrildiği gibi, yüzü yerde, durur. Kadın dogrulduğunda, erkek hâlâ orada, kadının tepesinde, kıpırtısız dikilmektedir. Ağlamaz. Anlamaz. Birbirlerine bakarlar.

Kadın sorar:

"Hiç yaşamadınız mı bunu?"

"Hiçbir zaman."

Hayatındaki bu güçlüğün nereden kaynaklandığını bilip bilmediğini sormaz erkeğe.

"Bir kadınla hiç yaşamadınız, değil mi?"

"Evet. Doğru."

Sesin yumuşaklığı kararlıdır.

Kadın tekrarlar, gülümser:

"Beni hiç arzulamadınız."

"Hayır, hiç. Yalnız..." duraksar, "...kafede, o sevdiğiniz erkekten, gözlerinden söz ederken, bir tek onu söylediğiniz sırada arzuladım sizi."

Kadın siyah ipeği yüzüne örter. Titremektedir. Erkek özür diler. Kadın önemli değil, der; söylediği o sözcükten, o sözcüğün bu odada söylenmesinden dolayı titremektedir. Sonra aşkın böyle de başlayabileceğini söyler. Sorar:

"Bunun dışında hiç arzulamadınız mı? Arzular gibi de olmadınız mı?"

"Hiç olmadı."

"Nasıl bu kadar emin olabilirsiniz?"

"Niçin emin olmamamı bu kadar istiyorsunuz?"

Kadın, erkeğin yokluğunda resmine bakar gibi bakar ona. Karşılık verir:

"Başka yolu yok da ondan."

Yine gözlerini dikip bakar kadın. "Anlamak imkânsız," der.

Kadın, ölünceye kadar orada kalacağını bildiğine göre, niçin bulunduğu yerden başka yerler aradığını sorar. Erkek nedenini pek bilmese de aramaktadır.

"Belki bir hikâyem olsun diye. Bunun da başka yolu yok. Hiçbir şeyin hatta."

"Doğru, insan hep unutuyor. Şoyle bir hikâye: hikâye yazar gibi. Hikâyenin merkezi de, kitabı kitap yapan farklılık."

Kadın bir daha konuşmaya başlayıncaya kadar uzun zaman geçer. Uzun süre başka yerlere dalar, yalnızdır. Erkek yoktur orada, erkek bunu bilir. Kadın tekrarlar:

"Demek bir kadını arzuladığınız olmadı hiç."

"Hiç olmadı. Ama arzulanabileceğini," gülümser, "insanın yanılabileceğini anladığım oluyor."

Bir heyecan oluşur. Kadın bu heyecanın ne olduğunu pek bilemez, tekrarlanan, bu kez onu alt edecek bir korku mu, fark etmeden yaşadığı bir bekleyişin ifadesi mi, kestiremez. Odaya bakar, konuşur:

"Ne garip, bir yerlere gelmiş gibiyim. Sanki hep bunu beklemişim."

Erkek, odaya gelmeyi niçin kabul ettiğini sorar. Kadın, bu masum ve umutsuz birleşmeyi, bü-

tün kadınların kabul edeceğini, nedenini bilmeden kabul edeceğini söyler. O kadınlar gibi olduğunu, niçin kabul ettiğini bilmediğini söyler. Erkeğin bir şey anlayıp anlamadığını sorar.

Erkek bir kadını hiç düşlemediğini, kadını sevilebilecek bir nesne olarak hiç düşünmediğini söyler.

Kadın der ki:

"Korkunç bir şey bu. Sizi tanımadan önce böyle bir şeyi düşünemezdim bile."

Erkek, bunun Tanrı'ya inanmamak kadar korkunç olup olmadığını sorar.

Kadın o kadar korkunç bulur bunu. Korkunç olan, erkeğin sürekli olarak kendinde bulunmasıdır. Ama kuşkusuz, olunabilecek en iyi yer, umutsuzluğu yaşamaya en uygun yer burası olmalıdır, umutsuz olduklarını bilmeyen, soyu olmayan erkeklerin yanı.

Erkek evi terk etmek isteyip istemediğini sorar kadına. Kadın gülümser, hayır der, üniversitede dersleri başlamamıştır henüz, orada kalacak vakti vardır. Teşekkür ederim, der, ama gitmek istemiyorum. Ayrıca parası da çekiyor beni.

Kadın gelir, çarşafları alıp odanın karanlık tarafına götürür. Sıkıca çarşaflara sarınıp duvarın dibine, yere uzanır. Yine yorgun, bitkindir.

Erkek kadının aynı hareketleri, aynı yanlışı yapmasını dikkatle seyreder. Bırakır kadın yanılsın. Bunu kadına daha sonra, ancak kadın uyuduktan sonra söyler.

Yanına gidip çarşafları açar, içeride kadını sıcacık uykuda bulur. Ancak o zaman, kadına odanın ortasındaki ışığa gelmesi gerektiğini söyler.

Belki kadın, erkeğin önce yanılmasını istediğini sanıyordur. Daha sonra ne yapması gerektiğini hatırlatabilmek için.

Kadın uyanır. Erkeğe bakar. Sorar: Kimsiniz? Erkek yanıtlar: Hatırlasanıza.

Kadın hatırlar. "Siz o deniz kıyısındaki kafede olmekte olan adamsınız," der. Erkek kadına yeniden ışığın altına gitmesi gerektiğini, anlaşmalarının böyle olduğunu söyler. Kadın, şaşkın, öylece kalır. O, kadın, erkeğin kendisini görmek zorunda kalmadan, yalnızca orada olduğunu bilmesinin daha iyi olacağını sanıyordu. Erkek buna karşılık vermez. Kadın isteneni yapar, ışığın altına gider.

Bununla birlikte, üst üste birçok kez, duvar dibine, çarşaflara bürünüp uyumaya gidecektir. Erkek her defasında onu ortadaki ışığa getirecektir. Kadın erkeğin kendisini götürmesine izin verir. Erkeğin dediğini yapar; çarşaflardan çıkıp ışığın altına uzanır.

Erkek, kadının gerçekten unuttuğunu mu, yoksa ona karşı direndiğini mi hiçbir zaman anlayamayacaktır; nasıl olacaklarını bilmedikleri gelecekteki günler için kendisine bir sınır mı koyduğunu asla bilemeyecektir.

Kadın afallamış, kaygılı bir durumda sık sık uyanacaktır. Her defasında sorduğu, bu evin hangi ev olduğudur. Erkek bu soruya karşılık vermez. Gece olduğunu, kışa girmediklerini, hâlâ sonbaharda olduklarını söyler.

Kadın sorar: Bu ses ne?

Erkek yanıtlar: Deniz, orada, oda duvarının ardında. Ben de bu yaz bir akşam o deniz kıyısındaki kafede bulduğunuz adamım. Parayı veren adam.

Kadın bunları bilir, ama niçin orada olduğunu tam hatırlayamaz.

Kadın erkeğe bakar, "Siz umutsuz olan adamdınız," der. "Pek hatırlamıyoruz, öyle değil mi?" Erkek de birden pek hatırlamadıklarını, neredeyse hiç hatırlamadıklarını düşünür. Niye umutsuzdu sahi? Birden, birbirlerini seyrederken yakalarlar kendilerini. Birden birbirlerini görürken. Sayfanın üzerinde sözcüğün asılı kalışına kadar, bakışlarını kaçırıp kapanan gözlerdeki harekete kadar görürler birbirlerini.

Kadın, erkeğin o kaybettiği âşığını nasıl sevdiğini anlatmasını ister. Her şeyden çok, canından da çok sevdiğini söyler erkek. Kadın bir daha söylemesini ister. Bir daha söyler erkek.

Kadın yüzünü siyah ipekle örter, erkek yanı başına uzanır. Bedenlerinin tek noktası bile birbirine değmez. Ortak bir kıpırtısızlık içindedirler. Kadın erkeğin sesiyle tekrarlar: her şeyden çok, canından da çok.

Birden, gaddarca, aynı sesle, aynı yavaşlıkta başlar. Konuşur erkek:

"Baktı bana. Benim salonun penceresinin ardında olduğumu fark edip tekrar tekrar baktı bana."

Kadın sarı ışığın altında oturmaktadır. Gözleri erkekte, onu dinler. Erkeğin neden söz ettiğini hiç mi hiç bilmez. Erkek devam eder:

"Bir kadınla buluştu, kadın ona bir el işaretiyle kendisini izlemesini söyledi. Adamın salondan ayrılmak istemediğini o anda fark ettim işte. Kadın onu kolundan tutup götürdü. Bir erkek asla böyle bir şey yapmazdı."

Erkegin sesi değişmiştir. Ağırlığı kaybolmuştur. Konuşan, aynı adam değildir artık. Bağırır, kadının kendisine böyle bakmasına dayanamadığını söyler. Kadın bakmaktan vazgeçer. Bağırır erkek, kadının uzanmasını istemez, ayakta durmasını ister. Hikâyenin tamamını dinlemeden hiçbir yere gidemeyecektir kadın. Erkek hikâyesine devam eder.

Kendisi, delikanlının buluştuğu o kadının yüzünü gormemişti, kadın yabancı delikanlıya dönmüştü, birinin kendilerini seyrettiğini hiç bilmiyordu. Açık renk bir giysi vardı üzerinde; beyaz, evet.

Erkek dinleyip dinlemediğini sorar kadına. Dinliyordur evet, merak edecek bir şey yoktur.

Erkek devam eder:

"Kadın zaten bu yüzden, yabancı delikanlı böyle ısrarla bana baktığı için çağırdı onu. Yüzünü benden çevirsin diye bağırmış olmalı. Ansızın koparıldık birbirimizden. İkisi birlikte büyük salonun kumsala açılan kapısından çıkıp gözden kayboldular."

Erkek gozyaşlarını tutar. Ağlar sonra.

"Kumsala, onu aramaya indim," der, "artık ne yaptığımı bilmez durumdaydım. Sonra yine parka döndüm. Gece çökunceye kadar orada bekledim. Salonun ışıklarını söndürdüklerinde ayrıldım parktan. Deniz kıyısındaki o kafeye gittim. Bizim hikâyelerimiz genellikle kısa olur, boylesini hiç yaşamadım." Görüntü burada, 'başını ve

kalbini gösterir', sabit. "Onu unutmamak için sizinle bu eve kapandım. Artık gerçegi biliyorsunuz."

"Ne korkunç hikâye!" der kadın.

Erkek, onun güzelliğinden söz eder. Gözlerini kapattığında, goruntüyü eksiksiz canlandırır hayalinde. Günbatımının kırmızı ışıklarını ve yabancı delikanlının insanı korkutacak kadar mavi gözlerini bu ışıkta görür yeniden. Âşıkların beyaz tenini görür bir daha. Siyah saçlarını.

Bir ara birisi bağırmıştı, ama o bağırma anında henüz yabancı delikanlıyı görmemişti erkek. Bağıran o muydu, bilmiyordu bu yüzden. Bağıranın bir erkek olduğundan bile emin değildi. Salonda toplanmış insanlara bakmakla meşguldü. Ve birden o çığlık kopmuştu. Hayır, düşününce hatırlıyordu, aslında çığlık salondan değil, çok daha uzaktan gelmişti; türlü yankılarla yüklüydü, geçmişten, arzudan. Bağıran bir yabancı, bir delikanlı olmalıydı; eğlence olsun diye, belki birilerini korkutmak için. Sonra kadın onu götürmüştü. Şehrin, kumsalın her yanını aramıştı, bulamamıştı, sanki uzaklara götürmüştü kadın onu.

Kadın bir daha sorar: "Niye para veriyorsunuz?"

"Ödemek için," der erkek. "Zamanınızı benim karar vereceğim biçimde harcayabilmek için. Ben istediğim zaman sizi gönderebilmek için. Dediklerimi yapacağınızı önceden bilebilmek için. Hikâyelerimi dinlemeniz için, hem uydurduklarımı hem de gerçek olanları." "Dingin cinsel organın

üzerinde uyumak için de," der kadın. Kitabın cümlesini tamamlar: "Zaman zaman orada ağlamak için de."

Siyah ipeğin ne işe yaradığını sorar erkek.

"Siyah ipek, siyah torba gibi, idam hükümlülerinin kafalarına koymaya yarar," der kadın.

Kitabın okunuşunun dinlenmesi, der erkek oyuncu, hep eşit olmalıdır. Sessizlikler arasında metnin okunmasına başlandığı anda, oyuncular bütün dikkatlerini verip dinlemeliler, sanki donup kalmalılar; sözcüklerin yalınlığı adım adım hep daha fazla bir şeyler anlatacakmışçasına.

Oyuncular hikâyedeki erkeğe, ara sıra da seyircilere bakacaktır. Zaman zaman hikâyedeki kadına da bakacaklardır, ama bu asla rastlantı sonucu olmayacaktır.

Oyuncuların hikâyedeki kadına bakmayışı fark edilir biçimde olacaktır.

Erkekle kadının arasındaki olaylarla ilgili hiçbir şey gösterilmeyecek, oynanmayacaktır. Kitabın okunuşu, hikâyenin tiyatrodaki hali olacaktır.

Kitabın okunuşu sırasında, şu ya da bu bölümde hiçbir özel duygu vurgulanmamalıdır. Ne de bir hareket. Yalnızca sözün açığa çıkması karşısındaki duygu ortada görünecektir.

Erkekler beyazlar içinde olacaktır. Kadın çıplak. Siyah giysisini yeniden giymesi düşüncesinden vazgeçildi.

Kadın, geceleri kumsal boyunca gidip gelenlerden biri olduğunu söyler. Erkek hafifçe irkilir, kadının söylediğinden kuşkulanır gibi. Sonra kadına, dediklerine inandığını soyler. Sorar: Gidip gelmelerin, bu aşkın dışında, kimdir? Gidip gelmelerin, odadaki varlığının dışında, kim?

Kadın siyah ipeği yüzüne örter. Karşılık verir: Yazarım. Erkek, kadının şaka mı ettiğini anlamaz. Sormaz da.

Susarlar, aynı dalgınlık içinde birbirlerini dinlerler. Yanıt beklemeden sorarlar. Kendi kendilerine konuşurlar. Erkek, kadının konuşmasını bekler. Sesinden hoşlanır, bunu söyler kadına, insanları konuşurken dinlemez her zaman, ama kadını dinler, sesini hep dinler. Onu odaya çağırmasının nedeni sesi olmuştu.

Kadın bir gün odayla ilgili bir kitap yazacağını söyler, kadına göre oda bir dikkatsizlik sonucu gibidir, aslında yaşanır bir yer değildir, bir cehennemdir, kapalı bir tiyatro sahnesidir. Erkek, eşyaları, sandalyeleri, yatağı, kişisel eşyalarını, kadını tanımadığından, çalar korkusuyla kaldırdığını söyler. Ama şimdi tersine, kendisi uyurken hep kadının gideceğinden korktuğunu da söyler. Kadın kendisiyle birlikte bu odaya kapandığı sürece ondan, o mavi gözlü, saçları siyah âşıktan tam anlamıyla ayrı düşmediğini söyler. Erkeğe göre, bu aşkın başlangıcını bu odada, bu tiyatro ışığında, kadından çok önce, çocukluğunda bir ceza gibi katlandığı mevsimlerinde aramak gerektir. Ne demek istediğini açıklamaz.

Odada derin bir sessizlik vardır; ne yollardan ne şehirden ne de denizden bir ses işitilmez artık. Gece, süresini doldurmuştur; her yanda berrak bir siyahlık, ay kaybolup gitmiştir. Korkarlar. Erkek, gözleri yerde, bu korkunç sessizliği dinler. Denizin bu saatte dingin olduğunu, ama suların yükselmeye hazır beklediklerini, olayın patlamak üzere olduğunu, çok kısa sürede gerçekleşeceğini ve gecenin bu saatinde hiç fark edilmeden olacağını soyler. Bu tür olayların hiç izlenmediğini hep üzüntüyle fark ettiğini söyler.

Kadın, kocaman açtığı gözlerini gizleyerek konuşan erkeği seyreder. Erkek görmez onu, gözleri hep yerdedir. Kadın gözlerini kapamasını, bir biçimde körleşip kendisini, yüzünü hatırlamasını söyler erkeğe.

Erkek dediğini yapar. Gözlerini sımsıkı, uzun süre kapatır, çocuklar gibi. Sonra vazgeçer. Bir kez daha der ki:

"Gözlerimi kapadığım anda, tanımadığım bir başkasını görüyorum."

Gözlerini kaçırırlar birbirlerinden. Tam karşınızdayım, der kadın, ama beni görmüyorsunuz, ürkütüyor insanı. Erkek korkuyu uzaklaştırmak için hızlı hızlı konuşur. Kuşkusuz gecenin bu saatiyle, denizdeki bu değişimle de ilgili olduğunu, gidip gelmelerin bile kesileceğini, şehrin bu yanında ikisinden başka canlının kalamayacağını soyler. Kadın karşı çıkar, bununla ilgisi yoktur.

Bir daha konuşmaya başlamaları zaman alır. Kadın erkeğin karşısındadır. Yüzü çıplaktır, siyah ipekten yoksun. Erkek gözlerini kaldırıp ona bakmaz. Uzun süre böyle, kıpırtısız kalırlar. Sonra kadın ondan, ışıktan uzaklaşıp duvar kıyısına gider. Erkek kumsalda gidip gelmeleri sorar,

açıklamasını ister, bu konuda bir bildiği yoktur, şehirde oturmaya başlayalı kısa bir zaman olmuştur. Kadın bunların birbirlerini tanımadan, sevmeden, neredeyse görmeden birleşmek ve boşalmak için saklanan insanlar olduklarını söyler. Şehirden, birçok başka deniz kıyısı şehirden gelen insanlardır. Aralarında kadınların da mı olduğunu sorar erkek. Evet der kadın, çocuklar da vardır, köpekler de, deliler de.

"Güneş denizin hizasında," der erkek.

Oda duvarının dibinde bir güneş parçası görünmüştür, giriş kapısının altından girip taş duvarda titreyen, el büyüklüğünde bir güneş parçası. Ömrü ancak birkaç saniye sürer. Birden yok olur, kendi hızıyla, ışık hızıyla kopup gider duvardan.

"Güneş geçip gitti, hapishanelerde olduğu gibi geldi ve son buldu," der erkek.

Kadın yeniden siyah ipeği yüzüne örter. Erkek artık ne bakışlarından haberdardır kadının ne de yüzünden. Kesik kesik, hafifçe ağlar kadın. Önemli değil, duygulandım, der. Erkek önce sözcükten emin olamaz, sorar: "Duygu?" Sonra sözcüğü kendi dudaklarından duymak için, soru yüklemeden, amaçsızca tekrarlar: duygu.

Kadın uykuya çok daha sonra yenilmiş olmalı. Güneş gökyüzünde epey yükselmişti, o sırada henüz uyumuyordu. Sonra erkek de uyuyakalmıştı; öyle derin bir uykuya dalmıştı ki, kadının odadan çıktığını duymamıştı. Erkek uyandığında kadın artık odada değildi.

Erkek, kadının yanında, bedenine değmeden oturur. Kadın ışığın altında uzanmış, uyur. Erkek bedenin inceliğindeki kuvvete, bileklerine bakar. Kadın onu yalnız bırakır. Çok sessizdir. Gecenin her anında, odada kalmaya olduğu kadar kovulup gitmeye de hazırdır.

Erkek kadını uyandırır. Giyinip onu seyredebileceği bir yere, ışığa gitmesini söyler. Kadın dediğini yapar. Odanın derinliklerine, denize yakın duvarın gölgesine gidip giyinir. Sonra ışığın altına gelir yine. Kendisini seyreden erkeğin karşısında, ayakta durur.

Kadın gençtir. Ayağında beyaz tenis ayakkabıları vardır. Belinde, gelişigüzel bağlanmış siyah bir eşarp. Siyah saçlarında, mavi gozbebeklerinin inanılmaz mavisiyle aynı tonda, koyu mavi bir bant. Beyaz bir şort giymiş.

Kadın karşısında, çok iyi biliyor erkek, böyle uyandırdığı için onu öldürmeye hazır, ama bütün gece karşısında öylece ayakta durmaya da bir o kadar hazır. Sanki Tanrı buyruğuymuş gibi olan her şeye katlanmaya nereden güç bulduklarını bilmiyor.

Kadına hep böyle, bu anda olduğu gibi mi giyindiğini sorar. Onu tanıdığından beri böyle giyindiğini söyler kadın.

"Hoşunuza gitmiş gibiydi, bu yüzden aynı renkleri giydim."

Erkek uzun süre bakar kadına. "Hayır, o akşamdan önce, o deniz kıyısındaki kafeden önce görmediniz beni," der kadın. "Ne yazık ki."

Kadın soyunur. Işığın altındaki yerine uzanır. Farkında olmadan ağlayan, yabanıl bakışları vardır, erkeğinkiler gibi. Erkek, birbirlerine ben-

zediklerini düşünür. Kadına söyler bunu. Kadın de, erkek gibi, aynı boyda olduklarını, aynı mavi gözlere ve siyah saçlara sahip olduklarını düşünür. Birbirlerine gülümserler. "Ve bakışlarda bir gece manzarasının hüznü," der kadın.

Bazen, gecenin ortasında erkek giyinir. Gözlerini boyar, dans eder. Her seferinde kadını uyandırmadığını sanır. Bazen kadının mavi bantını, siyah eşarbını takar.

Bir gece. Kadın, erkeğe, kendisine yaklaşmadan, hatta bakmadan, eliyle yapıp yapamayacağını sorar.

Yapamayacağını söyler erkek. Bir kadınla bu tür bir şey yapması olanaksızdır. Kadının bu isteğinin kendisini nasıl etkilediğini söylemeyi beceremez. Kabul etse, kadını bir daha hiç görmeyi istememe, hatta belki ona kötülük etme tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Odadan çıkıp gitmesi, onu unutması gerekir. Kadın tam tersine, erkeği unutamayacağını söyler. Aralarında hiçbir şey olmadıkça, olmayanın anısının cehennem azabı yarattığını söyler.

Kadın, kendisini seyreden erkeğin karşısında, kendi eliyle yapar. Boşalırken sanki çok alçaktan, çok boğuk, çok uzaktan bir sözcük söyler. Belki bir ad; hiçbir anlamı yoktur. Erkek tanıdık bir şey bulmaz. Kadının doğal, belleksiz, masum, belirsiz ve kullanıma açık, töredışı bir gizlilik taşıdığını sanır.

"Beni bağışlamanızı rica ederim, başka türlüsü gelmiyor elimden," der. "Size yaklaşınca arzu silinip gidiyor sanki."

Kadın, bugünlerde kendisinin de benzer bir durumda olduğunu soyler.

Erkek, kadının biraz önce bir sozcük, sanki yabancı dilde bir sözcük söylediğini söyler. Kadın boşalmanın üzüntüsü içinde birine seslendiğini söyler.

Erkek gülümser, "Kendinizle ilgili her şeyi anlatmanızı isteyemem sizden," der. "Para karşılığında bile."

Erkeğin arzuladığı âşıkların göz ve saç rengine sahiptir kadın: bu tür siyah saçlarla birlikte görülen bu mavi gözler. Ve güneşin etkilemediği bu ten beyazlığı. Yer yer çiller vardır, ama açık renk, ışıktan renkleri solmuş çiller. Kendisini varlığından kurtaran bir derin uykusu da vardır kadının.

Siyah ipeğin altından beliren yüz çizgileri çok güzeldir.

Kadın kıpırdar. Yine çarşaflardan sıyrılıp gerinir, öyle gergin kalır, sonra, kendini bıraktığında, bazen sonsuz bir yorgunluğun verdiği o rahatlıkla tükenmiş, öylece, olduğu gibi kalır.

Erkek kadına gider. Neyin yorgunluğunu attığını, bunun ne yorgunluğu olduğunu sorar. Kadın karşılık vermeden, hatta bakmadan elini kaldırıp üzerine eğilmiş yüzü okşar, dudaklarını, dudakların çevresini, öpmek istediği yeri; yüz karşı koyar, kadın okşamaya devam eder, dişler sıkılır, yüz geri çekilir. Kadının eli düşer.

Erkek sorar: Her gece yanında olmasına ilişkin siparişi midir kadının uyku dediği? Kadın duraksar, evet der, belki, böyle anlamış olmalıdır, erkeğin kendisini yakınında istediğini, ama uykunun ardına gizlenmiş; yüzü, sanki başka bir duyguyla yok edilir gibi siyah ipekle yok edilmiş.

Kadın ışıktan uzakta, gölgededir. Karanlıkla sarmalanmış lamba, gövdelerin bulunduğu bölgeyi aydınlatır ancak. Lambanın gölgesi, gölgeleri değiştirir. Gözlerin mavisiyle tenin solgunluğu odanın gölgesine, deniz dibi bitkilerinin yeşilinin golgesine bürünmüştür. Kadın orada, renklere ve gölgeye karışmış, hep bilmediği bir acının hüznüyle durur. Öyle doğmuştur. Gözlerindeki o maviyle. O güzellikle.

O sırada erkekle yaşadığını yaşamanın işine geldiğini söyler. Birbirlerini o kafede tanımasalar, bunun yerine ne yapardı diye merak eder. Gerçek yaz mevsimini, deneyimini, cinsel organından, bedeninden ve hayatından nefret etme deneyimini burada, bu odada yaşamıştır. Erkek kuşkuyla dinler kadını. Kadın gülümser, konuşmaya devam etmesini isteyip istemediğini sorar. Kadının ona öğreteceği bir şey olmadığını, söyleyebileceği her şeyin dışarıdan kapılmış düşünceler olduğunu söyler erkek.

"Size sizden söz etmiyorum, sizin karşınızda benden söz ediyorum," der kadın. "Sorun, benden kaynaklanıyor. Benden nefretiniz beni ilgilendirmez. Tanrı'nın gönderdiği bir şey o, olduğu gibi kabullenmeli onu, doğa gibi, deniz gibi saygı göstermeli. Kendi kişisel dilinize çevirmeniz gerekmez bu nefreti."

Kenetlenmiş ağızda, gözlerde zapt edilen öfkeye bakar kadın. Güler. Susar. Odaya zaman zaman korku dolar, ama bu gece daha da fazladır, ölüm korkusu değil, incitilme korkusu, sanki bir hayvan tarafından tırmalanmak, tanınmayacak şekle sokulmak korkusu.

Salon karanlık olacaktır, diyecektir erkek oyuncu. Oyun ara vermeden başlayacaktır. Her cümlede, her sözcükte.

Oyuncular tiyatro oyuncusu olmayabilir. Kitabı yüksek sesle, tane tane okumalıdırlar hep, kitabı daha once okumuş olma anısından ne yapıp edip kurtulmalı, kitap hakkında hiçbir şey bilmediklerine inanmalıdırlar, üstelik bu her gece böyle tekrarlanmalıdır.

Hikâyenin iki kahramanı sahnenin ortasında, kenara yakın bir yerde duracaklardır. Işık her zaman kararsız olacak, yalnız kahramanların bulunduğu yerde çiğ ve aynı parlaklıkta bir ışık yanacaktır. Çevrede, beyazlar giyinmiş kişiler dönecektir.

Erkek, kadının uyumasına izin veremez. Evin içindedir kadın, evine onunla kapanmıştır. Kadın uyuduğu sıralarda bu düşünce erkeğin kafasından geçer zaman zaman.

Kadın alışmıştır bile. Erkeğin bağırmak istediğini, ama kendini tuttuğunu görür. "İsterseniz gideyim," der. "Daha sonra gelirim. Ya da hiç gel-

mem. Sözleşmem böyle; kalabilirim de gidebilirim de, fark etmez."

Kalkar, çarşafları katlar. Erkek ağlar. Zapt edilmemiş hıçkırıkları içtendir, sanki büyük bir haksızlığa uğramış gibi hıçkırır. Kadın yanına gidip duvara dayanır. Ağlarlar.

"Ne istediğinizi bilmiyorsunuz," der kadın.

Onu bir çocuk gibi algılamasına neden olan yıkıcı tutarsızlık içinde varoluşunu seyreder erkeğin. Acısını paylaşırmışçasına yaklaşır ona, erkek birden yanlış anlar.

"Bugün, ilk olarak sizi çok arzuluyorum," der kadın.

Gelmesini söyler erkeğe. "Gelin." Bir kadife yumuşaklığı, bir baş dönmesi olduğunu, ama o kadar değil, aynı zamanda bir çöl, suça ve deliliğe varan kötücül bir şey olduğunu söyler. Gelip bakmasını ister erkekten, iğrenç, canice, bulanık su gibi, kirli, kanın salgısı olduğunu, bir gün bunu yapması, bir kez bile olsa bu herkesin bildiği şeyi karıştırması gerekeceğini, hayatı boyunca kaçamayacağını söyler. Ha daha sonra olmuş, ha bu gece, ne fark eder?

Erkek ağlar. Kadın yine duvara doğru yürür.

Onu kendi kendiyle bırakır. Siyah ipeği takınır, ardından bakar.

Erkek, kadının uyumasını bekler. Sonra, sık sık yaptığı gibi evin kapalı kısmına gider. Elinde bir aynayla dönüp sarı ışığın altında durur, aynada kendine bakar. Yüzünü biçimden biçime sokar. Sonra da yatar, hemen uyur, başı öte yana çevrilmiş, kuşkusuz kadının fazla yaklaşmasından ürktüğünden. Her şeyi unutmuştur.

Birkaç gün önceki o bakış dışında hiçbir şey bilinmez; denizin hareketleri, gece gidiş gelişleri, ağlamalardan başka bir şey olmaz.

Birbirlerine sırtları dönük, uyurlar.

Uykuya ilk dalan genellikle kadındır. Erkek kadının uzaklaşmasını, odanın, kendisinin, hikâyenin unutuşu içinde gitmesini seyreder. Her tür hikâyenin unutuşu.

O gece yine seslenir kadın, hep o incinmiş, yaralı, ne anlama geldiği bilinmeyen, belki bir ad, hiç sözünü etmediği birinin adı olan sözcüğü söyleyerek seslenir. Hem kasvetli hem kırılgan, inlemeye benzer bir sesi andıran bir ad.

Aynı gece daha da geç saatte, sabaha karşı, erkek kadını uyur sanırken, erkek de önceki gece olanlardan söz eder.

"Bunu söylemeliyim size," der, "içinizdeki, sizin hakkında hiçbir şey bilmediğiniz, belli etmeden içine alıp dönüştürdüğü için beni ürküten şeyden sanki siz sorumlu gibisiniz."

Kadın uyumuyordu.

"Ayın ritmine uyan ve kanayan cinsel organımın bu yıldızımsı durumundan benim sorumlu olduğum doğru," der kadın. "Demin karşısında olduğu gibi sizin karşınızda da."

Neredeyse birbirlerine değecek kadar yaklaşırlar. Yeniden uykuya dalarlar.

O geceden önce, başka gecelerde kadın onu hiç görmemişti. Onu görmekten bıkamaz kadın. Der ki:

"İlk kez görüyorum sizi."

Erkek anlamaz, hemen güvensizleşir, kuşkulanır; kadın onun bu halini sever. Evrendeki hiçbir şeyin, hiçbir hayvanın, hiçbir bitkinin olamayacağı bir biçimde güzel olduğunu söyler erkeğe. Orada olmayabileceğini söyler... Hayatın akışına katılmamış olabileceğini. Gözlerini, cinsel organını, ellerini öpmek istediğini, kendisi kurtuluncaya kadar onun çocukluğunu kucağında sallama arzusu duyduğunu söyler.

"Kitapta şöyle yazacak," der, "saçları siyahtır, gözlerinde bir gece manzarasının hüznü."

Erkeğe bakar.

Başına ne geldiğini sorar.

Erkek, soruyu anlamaz, güldürür bu kadını. Erkeği öylece, hafif bir kaygı içinde bırakır. Sonra öper erkeği, erkek ağlar. Ona çok dikkatli bakıldığında ağlar. Kadın da onu görüp ağlar.

Erkek, kadınla ilgili hiçbir şey bilmediğini keşfeder; ne adını ne adresini ne onu bulduğu bu şehirde ne yaptığını. Artık bunu öğrenmek için çok geç der kadın; bilmekle bilmemek aynı şey olur.

"Bundan böyle sizin gibiyim," der kadın. "Nedenini bilmediğim uzun ve gizemli bir acının bitimindeyim."

Sarı ışığın altında yüz çıplaktır.

İçteki şeyden söz eder kadın. Bu içteki şeyin içinde kan sıcaklığı vardır. Belki farklı, kurgusal bir yermiş gibi yapıp içine kaymak ve beklemek, yalnızca bekleyip niyetini anlamak mümkün olabilir.

Tekrarlar kadın: Gelip bakmasını söyler. Şimdi ya da daha sonra, nasıl olsa kaçamayacak-

tır bundan. Erkek kadının belki de ağladığını duyar. Kadının ağlamasından hoşlanmaz, bırakın kadını.

Kadın yeniden siyah ipeği örter yüzüne.

Susar.

O zaman kadın bir tek dingin cinsel organının üzerinde olmasını ister erkeğin. Erkeğin aradaki çukura yerleşmesi için bacaklarını açar.

Erkek ayrılmış bacakların çukurundadır.

İçerideki şeyi örten aralığın üzerine koyar başını.

Yüzü anıta yapışıktır, nemliliğine varmıştır bile, neredeyse dudaklarında, soluğunda. Gözleri yaşartan bir yumuşaklıkla, uzun süre kalır orada, gözleri kapalı, korkunç cinsel organın düzlüğü üzerinde. İşte o zaman kadın gerçek âşığının o olduğunu söyler erkeğe, o söylediği şeyden ötürü, hiçbir zaman hiçbir şey arzulamadığını söylediği için; ağzının dayanılamayacak bir yakınlıkta olduğunu söyler, bunu yapması, ağzıyla sevişmesi gerektiğini, kadının seviştiği gibi, boşaldığı gibi sevişmesini söyler, onu sevdiğini haykırır, yapmasını; erkeğin kendisi için herhangi biri olduğunu bağırır, kadının onun için olduğu gibi.

Erkek yüzünü çektikten sonra bile bağırır.

Bağırmayı keser.

Erkek kapının yanındaki duvara sığınır. Der ki:

"Benden vazgeçin. Hiçbir şeyin yararı yok; asla yapamayacağım."

Kadın yüzüstü yatar. Öfkeden bağırır, yumruk atmak ister, kendini tutar, sonra artık bağır-

maz, ağlar. Sonra da uyuyakalır. Erkek yaklaşır. Uyandırıp ne düşündüğünü sorar. Kadın ayrılmaları için artık çok geç olduğunu düşünür.

Yüzünü çevirir kadın. Erkek duvara yürür yeniden.

"Belki aşk böyle, korkunç bir biçimde yaşanabilir," der kadın.

Siyah ipeğin altında, gün ortasına kadar uyur.

Ertesi gün kadın duvarın dibine gider. Ve yine bütün gece uyur. Erkek uyandırmaz. Konuşmaz onunla. Kadın gün doğarken gider. Çarşaflar katlanmıştır. Lamba yanmaktadır. Erkek uyur, kadının gittiğini duymaz.

Odada kalır. Birdenbire, terk edilmiş olmanın korkusu.

Fırtına kopar. Erkek orada durur, ışığı kapamaz, ışığın altında durur.

O günün akşamı, kadın odada yoktur. Gelme vakti geçmiştir. Erkek uyumaz. Öldürmek üzere bekler kadını; inanır buna, elleriyle öldürmek üzere.

Kadın gece yarısı, çok geç gelir, neredeyse şafak sökecekken. Fırtına yüzünden geciktiğini söyler. Deniz tarafındaki duvara, her zamanki yerine gider. Erkeğin uyumadığını sanır kuşkusuz. Her zamanki gibi giysilerini yere atar, bir an önce uyumak için acele eder, her zamanki gibi. Çarşafların arasına girip duvara yapışır. Bir anda gömülür uykuya.

Kadın uyuduktan sonra konuşur erkek. Kararlaştırılan sürenin bitiminden once kovulacağını soyler kadına. Kadın söylenenleri işitmez gibidir, artık hiçbir şey işitmez.

Erkek ağlar.

Erkek yalnızca kadın oradayken ağlar, yalnız kendine ait olan, kadının işgal ettiği bu yerde. Erkek ancak şu durumda ağlar: Kendisi buyurduğu zamanlar dışında kadının olmamasını istediği halde kadın oradayken ağlar. Kısa sürede gozyaşlarının bir varoluş nedeni kalmaz, uyku gibi. Kadının uyuduğu gibi, erkek de ağlar. Kadın bazen gece yarısı sessizce ağlar.

Kadın çarşafların arasına gizlenip uyuduktan sonra, bu kadını kullanmak, sıcak kan çukuruna girip bakmak, düzensiz, alçaltıcı bir hazla boşalmak geçti erkeğin aklından kuşkusuz. Ama bunu yapabilmek için kadının ölü olması gerekirdi; oysa erkek unutmuştu onu oldürmeyi.

Kadının, gecikmesinin nedeni konusunda yalan söylediğini belirtir. Hep bu sözcük gelir diline: yalan söylemek. Uyuması da bunu kanıtlar. Rahatça konuşabilir erkek; kadın uyumaktadır, öbür kadınların yalan söylediği gibi yalan söyler; uyur.

Erkek bağırır: Yarın temelli ayrılacaktır odadan. Kafasını dinlemek arzusundadır erkek. Kendi evinde polislik yapmaktan başka işleri vardır onun. Kapıyı kapatacaktır, giremeyecektir artık kadın içeri.

Odayı boş sanması için ışıkları söndürecektir. Diyecektir ki ona: Artık gelmenize gerek yok, hiçbir zaman.

Erkek gözlerini kapatır. Duymaya, görmeye çalışır: Oda karanlıktır. Kapının altından hiç ışık sızmaz. Kadın kapıyı çalar, erkek açmaz, kadın bağırır açması için. Erkeğin adını bilmez, açın kapıyı, diye bağırır. Benim, açın kapıyı. Erkek kadını şehirde yalnız başına, gidip gelen insanların arasında hayal edebilir; daha önce de yapmıştır bunu, böyle hayal etti onu, geç geldiğinde, hava kararduktan sonra sözgelimi. Ama kadını kapalı kapının ardında hayal edemez. Hemen anlayacaktır kadın. Böyle bir kadındır o, kapalı kapının aldatmaca olduğunu hemen anlayacak bir kadın. Işık yanmadığını görür görmez anlayacaktır mutlaka.

Erkek yanılır. Baştan alır: Hayır, bağırmayacaktır kadın, kapıyı çalmadan gidecek ve bir daha hiç gelmeyecektir. Öldürme eylemi, temelli terk etme, temelli gitme eylemi gerçekleşecekse, kadındır onu gerçekleştirecek olan. Uyuyan kadına bakarken birden anlar erkek: Geri dönmeyen biridir o, çünkü anlatılanlara inanan biridir. Aynı şekilde uyur, inanır.

Erkek uzun süre uyur. Uyandığında, sabah geç vakittir. Güneş tepededir. Kapının aralıklarından görünür güneş, köpüğü sızar, çelik parıltısıyla.

Kadın odada değildir.

Ansızın erkeğin içinde, kafasına kadar bulantı veren zayıflık, ama özel, kişisel. Mutsuzluk,

ama kendi yarattığı şekliyle. Yapısını, hamurunu tanır erkek bu mutsuzluğun.

Sarı ışık yayan lambayı söndürür. Yere uzanır, birçok kez uyuyup uyanır, kapalı evin mutfağına gidip yemek yemez. Kapıyı açmaz, odada kalır. Odada, yalnızlık içinde kalır.

Kadının gelme saati yaklaştıkça kadının gitmesi gerektiğine karar verir, ama kendi kendine; kendi kendine anlaması gerekir ki, erkek ona asla bir şey buyuramaz.

Biriyle konuşmayı ister canı. Ama kimse yoktur, kadın orada değildir, konuşamaz. Acı açıkça belirgindir, odaya yayılmıştır, başa, ellere yayılmıştır; acı gücünü tüketir, yalnızlığı hafifletir, orada bırakır erkeği, belki de öleceğini düşündürür.

Duvarın dibinde kadının katladığı çarşaflar. Bir misafir gibi yere özenle koymuştur onları. Erkek katlanmış, çarşaflara doğru yürür, açıp üzerine örter ansızın, bir üşüme.

Kadın akşam açık kalmış kapıyı çalar.

Oyunculardan biri, hikâyenin kahramanlarıyla ilgili olarak, ne kim oldukları ne de niçin oldukları bilinmeyecek, diyecektir.

Ara sıra, onlara bakabilmek için, kendi kendilerine bırakılacaklardır, sessizce uzun bir süre; çevrelerinde, kıpırtısız, sessiz oyuncular, onlarsa ışıkta, sessizliğe şaşmış.

Kadın sık sık uyur. Erkek de onu seyreder.

Bazen uykunun hareketinde elleri birbirine değer, ama hemen kaçarlar birbirlerinden.

Işık onları köreltecektir, çıplak olacaklardır, cinsel organları açıkta, bakışsız, gözler önünde yaratıklar.

Bunu izleyen gecelerde, uykudan başka bir şey olmaz. Yaz mevsiminin olayları unutulmaya başlanır bir anlamda.

Zaman zaman, dalgınlıkla, bedenler yaklaşıp birbirine değer, hafif bir uyanış olur, ama hemen uyku bastırır. Bedenler birbirine değdikten sonra, hareket etmezler. İkisinden biri dönüp uzaklaşıncaya kadar. Ama açıkça anlaşılan hiçbir şey olmaz. Hep bakışsızdırlar. Hep ifadesiz.

Ara sıra konuşurlar. Söylediklerinin odada olanlarla hiç ilgisi yoktur, odadan hiç söz etmemeleri dışında.

Kadın zaman zaman döner, bir dış tehlikeden korunur; bir hayvan çığlığından, kapıyı zorlayan rüzgârdan, boyalı ağzından, bakışının yumuşaklığından. Her defasında yeniden uyur. Bazen, sabaha karşı, yok oluşun daha derin katlarına ulaşacaktır. Bazen soluk varla yok arasıdır. Bazen yanında bir hayvan uyuyor gibi gelecektir.

Sabah, kadının gidişini duyar. Ama yine belli belirsiz. Erkek kıpırdamaz. Sabahın ezici yokluğunda olduğu sanılabilir. Kadınsa, sanki erkek gerçekten uyuyormuş gibi yapar.

Bazen, bu yalanın dışında hiçbir şey olmadığı söylenebilir.

Gece, söylenen saatte oradadır kadın, çıplak bedeni beyaz çarşafların üzerine yerleşmiş, lambanın ışığında.

Ölü taklidi yapar kadın, yüzü siyah ipeğin altında yok olmuştur. Kotü günlerde böyle düşünür erkek.

Hâlâ gece olsa gerektir. Henüz dışarıdan bir aydınlık gelmez. Beyaz çarşafların çevresinde yürür erkek, döner.

Deniz, odanın önüne ulaşmıştır. Sabaha pek bir şey kalmamış olsa gerektir. Uykusuz denizdir oradaki, duvarlara yakın. Evet, onun mırıltısıdır, yavaşlamış, dışarıdan gelen, ölüme varan.

Kadın gözlerini açtı.

Birbirlerine bakmıyorlar.

Birçok gece böyle sürer.

Neyi yaşamakta oldukları konusunda dışarıdan bir tanım önerilmez. Ne de acıdan kurtulmak için bir çözüm.

Kadın uyur.

Erkek ağlar.

Yaz gecesinin uzaktaki bir görüntüsüne ağlar. Kadına, kadının odadaki varlığına ihtiyacı vardır; mavi gözlü, saçları siyah genç delikanlıya ağlayabilmek için.

Kadın odada olmayınca, görüntü kısırlaşacak, yüreğini, arzusunu kurutacaktır.

Bedenini görmemişti. Yalnızca delikanlının beyaz giysiler, beyaz bir gömlek giydiğini görmüştü.

Solgundu, solgundu delikanlı, Kuzeyliydi, gizemli ülkelerden gelmişti.

Uzun boyluydu.

Sesini bilmiyor.

Artık kıpırtısızdır erkek. Parktan otele, büyük salonun penceresine giden yolu geçer hayalinde yine.

Gözleri kapalı, dinler. Çığlığı duyar. Yine çığlığın gerisinde bir sözcük, bir anlam bulamaz. Gözlerini açtığında artık çok geçtir; mavi gözlü beden açık pencereye doğru sessizce ilerlemektedir.

Kadına ondan söz etmez. Aklına gelmez söz etmek. Kendi hayatından söz etmez. Bunun yapılabileceği hiç aklına gelmedi. Sözcükler yok ortada, ne de sözcüklerin yerleştirilebileceği cümle. Başlarına geleni onlara anlatmak için sessizlik var ya da gülüş ya da bazen, onlarla ağlamak sözgelimi.

Kadın erkeğe bakar. Onun yokluğunda onu böyle görür işte, durduğu gibi. Dilsiz imgelerle dolu, çeşitli acılarla esrik, yitirilen bir nesneyi bulma ve sahip olmadığı bir nesneyi satın alma arzusuyla kendinden geçmiş; birden varoluş nedeni oluveren bir nesne, bir giysi, bir saat, bir aşık, bir otomobil. Nerede olursa olsun, ne yaparsa yapsın, hep yalnızca kendine ait bir yıkım.

Geceler boyu, uzun uzun bakabilir erkeğe.

Erkek, gözlerinin açık olduğunu fark eder. Sanki bir biçimde maskesi düşürülmüş gibi, üzgün, hep o sonsuz yaşama bahanesiyle, yaşamak zorunda olma bahanesiyle kadına gülümser.

Kadın, erkeğe yaranmak için konuşur.

Yazın şehirde oturduğunu söyler. Yaşadığı yerin buraya pek uzak olmayan bir üniversite

şehri, doğduğu şehir olduğunu söyler. Taşralı olduğunu söyler.

Denizi çok severmiş, ozellikle bu kumsalı. Burada evi yokmuş. Otelde kalıyormuş. Böylesini yeğliyormuş. Yazın böylesi daha iyiymiş. Temizlik, yemek, aşıklar açısından.

Erkek dinlemeye başlar. Anlatılan her şeyi aynı tutkuyla dinleyen biridir. Niye böylesine tutkuyla dinlediğini anlamak mümkün değildir. Kadına arkadaşları olup olmadığını sorar. Evet, vardır, hem burada hem de kışın yaşadığı şehirde. Öteden beri tanıdığı kişiler midir arkadaşları? Birkaçı öyledir, ama çoğu üniversitede tanıştığı kişilerdir elbette. Yoksa kadın üniversitede mi okuyordur? Evet. Fen okumaktadır. Ayrıca fen derslerinde yardımcı öğretmendir. Anlatır kadın. Erkek, yükseköğrenim gördüğünü tahmin ettiğini söyler. Kadın güler. Erkek sozsüz anlaşmalarının hangi noktaya vardığını fark edip güler. Sonra birden kadının artık gülmediğini, onu terk ettiğini, erkeğe tapınılacak güzellikteymiş ya da ölüymüş gibi baktığını fark eder. Sonra geri döndüğünü görür. Bakışında, biraz önce erkeğin karşısında yaşadığı kayboluşun bir pırıltısı kalır.

Bu korkudan söz etmezler. Bir şey olup bittiğinin erkek kadar bilincinde değildir kadın. Uzun süre birbirlerinden uzak kalırlar; bakıştıklarında ne olduğunu, henüz tanımadıkları bu korkuyu bulmaya çalışırlar.

Kadının odaya gelmesine ve parayı kabul etmesine neden olan çılgınlık düşüncesinden hoşlanır erkek. Kadının zengin olduğunu bilir, bu tür şeyleri anlayabilecek biridir. Kadına, onu sever-

se, bundan dolayı, özellikle zenginliğinden, çılgınlığından dolayı seveceğini söyler.

Sanki bütün bu konuşmalara karşılık olarak, bir gece, bileklerinde incecik jilet izleri fark eder kadın. Bundan hiç söz etmemiştir erkek. Kadın ağlar. Erkeği uyandırmaz.

Ertesi gün odaya gelmez. Daha ertesi gün gelir ancak. Bir onceki gece gelmeyişinden soz etmezler. Erkek soru sormaz. Kadın anlatmaz.

Bileklerindeki izleri bulmadan önceki geceler geldiği gibi gelecektir yine odaya.

Denizin sesi uzaklaştı. Sabaha daha çok var.

Kadın uyanır, hâlâ gece mi olduğunu sorar. Erkek evet der, hâlâ gecedir. Uzun süre bu uyuyamayan erkeğe bakar kadın, uyuyamadığını bilir. Yine çok uyudum, der.

Eğer isterse, kendisi uykudayken onunla konuşabileceğini söyler erkeğe. Eğer isterse, söylediklerini dinlemesi için uyandırabilir de onu. Artık o deniz kıyısındaki kafe döneminde olduğu gibi yorgun değildir. Eğer isterse, kendisi uykudayken, o kafede yaptığı gibi, gözlerini, ellerini de öpebilir erkek. Kadın yeniden uykuya daldıktan sonra, gece geç vakit yapacaktır bunu erkek.

Siyah ipek kaymış, yüzü ışığın altında çıplak kalmış olacaktır. Erkek parmaklarıyla dudaklarına dokunacaktır, cinsel organının dudaklarına da; kapalı gözlerini, parmakların altından kaçıp giden maviyi öpecektir. Bedeninin iğrenç, canice bazı bölümlerine de dokunacaktır. Kadın uyandığında, şöyle diyecektir ona:

"Gözlerinizi öptüm."

Kadın yeniden yatıp siyah ipeği yüzüne örtecektir. Erkek duvarın dibine uzanıp uykuyu bek-

leyecektir. Kadın erkeğin söylediği cümleyi tekrarlayacaktır; ama erkeğin yumuşaklığı, onun vurgularıyla: Gözlerinizi öptüm.

Gece yarısı, dehşete kapılmış gibi olur kadın. Doğrulur, bir gün, kararlaştırdıkları gece sayısının bitmiş olacağını ve kendilerinin bunu fark etmeyeceğini söyler. Erkek duymaz. Uyurken duymaz. Kadın yeniden uzanır, bir türlü uyuyamaz, erkeğe bakar, bakar, hep bakar, onunla konuşur ve söylediğini, bu aşkı işitip ağlar.

Erkek odanın içinde, beyaz çarşafların çevresinde, duvarın dibinde yürür. Kadından uyumamasını ister. Çıplak olmasını, siyah ipeği örtmemesini. Bedenin çevresinde yürür.

Zaman zaman, alnını soğuk duvara, denizin şiddetle çarptığı yere dayar.

Kadın, duvarın ardında ne işittiğini sorar erkeğe.

"Her şeyi," der erkek. "Çığlıklar, yumruklar, patlamalar, sesler de."

Norma'yı da duyar. Kadın kahkahalarla güler. Erkek yürümeyi keser. Kadının gülüşünü seyreder, hayran olmuştur bu gülüşe. Kadına yaklaşıp durur, gülüşünü seyreder, gülüşünü, gülüşünü, aralarındaki bütün hikâyeyi çılgınca bir gülüşe yüklemesini seyreder.

Kadın sorar: Kim söylüyor peki Norma'yı? Callas söylüyor, der erkek, Bellini'yi onun gibi söyleyen yoktur, der. Kadın sorar: Peki ama sabahın dördünde burada Norma'yı kimler çalar? Kumsalın kıyısında, bir otomobilin içindeki in-

sanların çaldığını söyler erkek, dikkatli dinlese kadının da duyacağını söyler. Kadın dinler, yine güler: Hiçbir şey yoktur. Bunun üzerine, Norma'yı dinlemek istiyorsa, mümkün olduğunu söyler erkek; evde bir pikap olduğunu söyler. Kadın bırakır, gitsin. Kapıyı kapattı erkek, biraz sonra, Callas'ın sesiyle doldu oda.

Erkek döner. Ardından kapıyı kapatır. Der ki: Zorla dinletmeye asla cesaret edemezdim.

Erkek Norma'yı dinlerken, kadın onun ellerini, kollarını öper. Erkek ses çıkarmaz.

Ansızın, sertçe evin öbür bölümüne gider, plağı durdurur. Çıkar.

Terastadır. Ay batmıştır. Gökyüzünde tek bulut yoktur, sanki mavidir. Sular çekilmiştir, kumsal, kanalın dalgakıranlarının oldukça ötesine kadar ortaya çıkmıştır, terk edilmiş, çukurlar, göllerle delik deşik edilmiş engin bölge olmuştur. Gidip gelenler, özellikle erkekler, denizin kıyısından yürür genellikle. Bazılarıysa tersine, oda duvarının yakınından geçerler. Bakmadan geçerler. Bu gidip gelmeleri uzun süre anlamamıştı, bu insanların çevredeki balıkhanelerde gece işine gittiklerini sanıyordu. Bu şehirden çok gençken, henüz bilemeyeceği bir yaştayken ayrılmıştı. Uzun süre gelmemişti. Yeniden burada yaşamak için geleli az oluyordu, ancak birkaç ay. Buradan hep ayrılmıştı. Her defasında duygusal nedenlerle. Ve o güne dek hep geri gelmişti. Tek evi bu olduğundan, dönüp yaşayabileceği başka bir yer aramamıştı.

Hatırlar erkek: Buradan uzakta olduğunda, denize bakmaz; deniz yakınında, kapısının önünde bile olsa.

Hiçbir şey yapmaz. Hiçbir şey yapmayan, hiçbir şey yapmama durumu zamanının tümünü kaplayan biridir. Belki kadın, erkeğin çalışmadığını biliyordur. Bir gün, bu şehirde çalışmayan, yazlık villaların kirasıyla geçinen çok kişi olduğunu söylemişti kadın.

Hep gidip gelen insanlar: Bazıları şehre doğru gidiyor, ırmağın ağzı yönünde yürüyorlar, bunlar geri dönenler. Bazıları da taşlardan oluşan labirente, karanlık kütlelere doğru gidiyorlar. Onlar da geri dönenler gibi, hiçbir şeye bakmadan, hiçbir şeyi görmeden yürüyorlar.

Uzakta, kuzey yönünde, taş kütlelerinin bulunduğu yer, ufkun geri kalanından ayırt ediliyor. Kalkerli bir tepenin altında, karanlık bir yığıntı. Hatırlıyor erkek, delik deşik plaj kabinleri vardı orada, yalıyarlardan düşmüş bir Alman kalesi.

Odada, kadın sarı ışıklı avizenin altında oturmaktadır. Zaman zaman, bu akşam olduğu gibi, erkek terastan içeri girdiğinde, odada o kadının olduğunu unutmuş oluyor.

Bu akşam kadının her zamankinden birazcık daha geç geldiğini hatırlıyor, bu konuda bir şey demedi kadına. Bu konu kafasını kurcalıyor, kadına bu konuda bir şey söylemeyi unuttuğundan değil; daha çok, bu gecikme, daha sonra, gelecek günlerde, kadını sevmeye başladığını sanacağı günlerde kazanacağı önemi kazanmasın diye.

Kadın tam ışığın altında, kapıya dönük. Erkeğin odaya girişini izlemekte, her günkü gibi, deniz kıyısındaki kafede ilk gördüğü andaki duyguyla. Bedeni çıplak, ergenlik çağındaki bir çocuğun ki gibi uzun ve zayıf bacakları, bakışı karar-

sız, inanılmaz bir yumuşaklıkta. Erkeğin gozlüğü elinde, kadını iyi seçemiyor.

Erkek, denizin kıyısında, sanki kadının yazdığı bir kitaptan okur gibi, gidip gelen insanları seyrettigini soyler. Gitmemişti erkek. Eskisi gibi gitmiyordu artık. Günlerdir gitmeyi düşünmemişti.

Geceleri terasa çıkıp denize bakma alışkanlığını, kadın odaya gelmeye başladıktan sonra edinmişti.

Sık sık olduğu gibi, uzun süre karşılıklı susarlar.

İlk konuşan, sessizlikten tedirginlik duyan kadın olur.

Doğru, artık bir şey duyulmuyor, denizin rüzgâra karışan her zamanki sesi bile. Erkek konuşur: Deniz çok uzakta, neredeyse dumdüz, doğru, hiçbir şey duyulmuyor.

Kadın çevresine bakınır. Der ki: Bu odada neler olduğunu kimse bilemez. Daha sonra neler olacağını da kimse söyleyemez. Onlara bakan insanlar açısından, her ikisinin de aynı derecede korkunç olduğunu söyler. Erkek şaşırır: Kim bakıyor onlara? Şehrin sakinleri, evin boş olmadığını görüyorlar pekâlâ. Kapalı kepenklerin ardındaki ışığı görüp merak ediyorlar. Ne oluyor, diye merak ediyorlar. Polis çağırmak gerekir mi acaba, diye düşünüyorlar. Polis soruyor: Burada hangi nedenle bulunuyorsunuz? Ve onlar hiçbir neden bulamıyorlar. İşte.

Erkek der ki: Bir gün artık birbirimizi tanımayacağız. Çok yakında ev boşalacak, satılacak. Çocuğum olmayacak benim.

Kadın erkeği dinlemez, o da kendi kendine konuşur. "Belki de dışarıdaki biri odada olanları anlayabilir," der. "Sırf uyuyuşlarına bakıp uykudan yola çıkarak, bedenlerin konumlarına bakarak, odadaki insanların birbirlerini sevip sevmediklerini anlayabilir birisi."

Kadın ayrıca çok geç olduğunu, her gün çok fazla uyuduklarını düşünür. Ne için olduğunu söylemez, nasılsa bekledikleri bir şey yoktur. Başka türlü söyler: Kendilerini, yazgılarını düşünmek için zamana ihtiyaçları olduğunu söyler.

Kadın biraz önce uyandığında ne dediğini hatırlatmasını ister erkekten. Kadının yarı uykudayken konuştuğu, uyandığında da söylediklerini tam hatırlamadığı olur bazen. Ama bu seferinde, kendi sesine benzer bir kadın sesi duyduğunu, karmaşık, acılı, kendi etinden koparılmış bir cümle işittiğini ve tam anlamadığı bu cümlenin kendisini ağlattığını hatırlar.

Uyurken söylediklerini hatırlar kadın. Odada geçen zamandan söz etmişti. Bu geçen zamanı kucağında sımsıkı tutmak, yüzü yüzüne, bedeni bedenine yapışık, sarılmak isteğini dile getirebilmek ister. Nesnelerin arasındaki zamandan, insanların arasındaki zamandan söz ettiğini söyler, öteki insanların attığı, bu kayıp insanların önem vermediği zamanlar. Ama der ki, belki de onun kazanmaya çalıştığı bu zaman, ondan söz etmedikçe oluşuyordur ancak.

Ağlar kadın. En kötüsünün, âşıkların unutuluşu, mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlıların unutuluşu olduğunu söyler. Erkek kıpırtısız

durur, gözleri başka yerde. Kadın uzanır, çarşafları örter üzerine, yüzüne de siyah ipeği. Erkek hatırlar, ara sıra kadını uyandıran bu garip söylem, geçen zamana ilişkin olmalıdır.

Kadın gevezelik eder.

Geceleri sık sık yapar bunu. Bütün anlattıklarını dikkatle dinler erkek. Bu gece, kadın, birbirlerinden ayrıldıklarında, belirli bir gecenin, geri kalan sözcüklerden, imgelerden ayrılan belirli bir sözcüğün, belirli bir imgenin anısını taşımayacaklarını söyler. Odanın boşluğunun, sarı ışıklı sahnenin, beyaz çarşafların, duvarların sabit bir anısını taşıyacaklarını söyler.

Erkek kadının yanı başında uzanır. Soru sormaz. Kadın ansızın bitkin düşer, ağlamak üzeredir. Erkek der ki: Siyah ipeğin de, korkunun, gecenin de anısı olacak. Arzunun da, der. Kadın, "Doğru," der, "hiçbir şekilde kullanmadığımız karşılıklı arzumuz."

"Yalan söyledik," der kadın. "Odada olup bitenleri bilmek istemiyoruz." Niçin bu kadar yorgun olduğunu sormaz erkek.

Kadın döner. Erkeğin yanına boylu boyunca uzanır, ama değmez ona, yüzü hep siyah ipeğin altındadır.

Bu gece gelmeden önce bir erkekle birlikte olduğunu, onu arzulayarak öteki erkekle büyük bir haz yaşadığını ve bu yuzden de yorulduğunu soyler.

Uzun bir süre boyunca erkekten hiç haberi olmaz. Sonra erkek konuşur. Nasıl bir erkek olduğunu, adını, nasıl boşaldığını, tenini, kamışını, ağzını, çığlıklarını sorar. Şafak sökünceye kadar

sorar. Ancak sonunda, gözlerinin rengini sorar. Kadın uyur.

Erkek kadına bakar. Saç kıvrımları yığınında, siyah parıltının derinliklerinde, kirpiklerini hatırlatan kızıl ışıltılar. Ve mavi boyalı gozler. Ve alından ayaklara, burnun, ağzın ekseninden başlayan ikizliği bedenin, bütün bedende aynı yineleme, ritmin, gücün ve zayıflığın eşit tekrarı hep. Güzellik.

Erkek güzel olduğunu söyler kadına. Şimdiye kadar gördüğü güzelliklerin ötesinde. İlk gece, kadın odanın kapısında göründüğünde, güzelliğine ağladığını söyler erkek. Kadın bunları bilmek istemez, bu felaketle ilgili söylenenleri duymaz artık.

Üç gün önce her zamankinden daha geç geldiğini hatırlatır erkek. O erkek miydi nedeni diye sorar. Kadın hatırlamaya çalışır. Hayır, o değildi. O dediği gün, kumsalda yanaşmıştı kadına. Otel odasına bugün ilk kez gitmişlerdi.

Bu geceden başlayarak, kadın gereğinden geç gelecektir. Sorulmazsa, niye geç kaldığını söylemez. Erkeğin sorması gerekir, o zaman söyler. O adam yüzünden, öğleden sonraları görüyor onu, sözleşme saatine kadar birlikte oluyorlar, geceyi geçirmek üzere bu odaya geldiği saate kadar. Buluştuğu adam erkeğin varlığından haberli; ondan söz etti kadın. Kadının bir başka erkeği arzulaması, adama da büyük bir haz veriyor.

Kadın öteki adamdan söz ederken, gözleri hep erkekte. Uykuya dalmak üzereyken konuştuğu çok oluyor.

Kadının uyuyakaldığını, aralanan ağzından, gözkapaklarının altında gözlerin artık titremeyip

birden yüzünün içine gömülmesinden anlıyor. O zaman yavaşça yere deviriyor kadını, bakış alanına girecek şekilde. Kadın uyuyor. Erkek bakıyor. Siyah ipeği kaydırıp yüzüne bakıyor. Hep yüzüne.

Bu gece, gözlerinin farı, öteki erkeğin öpücükleriyle solmuş. Kirpikler boyasız, kızıl saman rengindeler. Göğüslerinin üzerinde hafif çurükler var. Elleri yarı açık, çok hafifçe kirlenmişler, kokusu değişmiş ellerinin.

Kadının dediği doğru, böyle bir adam var.

Erkek uyandırır kadını.

Peş peşe sorular sorar, nereli olduğunu, kim olduğunu, yaşını, adını, adresini, mesleğini.

Kadın hiçbir şey söylemez. Ne nereli olduğunu. Ne de kim olduğunu. Adını söylemez.

Bitti. Israr etmeyecektir erkek. Başka konudan söz eder.

Der ki: Saçlarınızda, teninizde yeni bir koku var, ne olduğunu söylemek zor.

Kadın karşılık vermeden önce gözlerini yere indirir. Artık yalnız kendi kokusu değildir, öteki erkeğin kokusu da vardır. Eğer isterse, ertesi gün, üzerinde yalnızca öteki erkeğin kokusunu taşıyarak gelebilir, eğer isterse. Erkek isteyip istemediğini söylemez.

Bir gece, deniz kıyısındaki kafede masasına niçin geldiğini sorar kadına. Uykusuz geceler sözleşmesini niçin kabul ettiğini.

Kadın düşünür. Yanıtlar:

"Çünkü, o kafeye girdiğiniz andaki halinizde, o sessiz acınızda, hatırlıyorsunuzdur, ölmek istiyordunuz, sizi gördüğümde ben de bu tiyatrovari, dışsal biçimde ölmek istedim. Sizinle birlikte öl-

mek istedim. Dedim ki kendi kendime: Bedenimi bedenine yapıştırıp ölümü beklemek. Kuşkusuz tahmin de edebileceğiniz gibi, yetiştirilişim, sizin bir serseri olduğunuzu düşündürtmeliydi bana, sizden korkmalıydım; ama ağlıyordunuz, ben yalnızca bunu gördüm ve kaldım. Sabah o anayolda, bana para ödemek istediğinizi söylediğinizde sizi şöyle tepeden tırnağa süzdüm. Soytarı giysinizi, gözlerinizdeki mavi sürmeleri gördüm. O zaman yanılmadığımı, sizi sevdiğimi anladım, çünkü bana öğretilenlerin tersine, siz ne serseri ne de caniydiniz, hayatın içinden çıkıp gelmiştiniz."

Gülümsemesinde gözyaşlarının kasılmasını, var olmayışı, bakışlarında da yeni ikiyüzlülüğü, olaylar başladıktan on beş gün sonra gelişen ikiyüzlülüğü sezer gibi olur erkek. Korkar.

Kadın konuşur:

"Sizi tanımıyorum. Sizi kimse tanıyamaz, kendini sizin yerinize koyamaz, sizin yeriniz yok, kendinize bir yer bulamıyorsunuz. Bu yüzden sizi seviyorum, bu yüzden kayıpsınız siz."

Kadın gözlerini kapar. Konuşur:

"Deniz kıyısındaki bu evde, soyu olmayan bir kavim gibi kayıpsınız. Kafede, sizin bu üne, bu konuma sahip olmak istediğinizi gördüm, hayatımın bir noktasında –gençliğimin ortasında– bu kayıp kavim sanki benim de kavmimmiş gibi sizin yanınızda kaldım."

Kadın duraklar, erkeğe bakar, sonra, tanıştıkları ilk birkaç saatte, insan nasıl ölmeye başladığını bilirse, onu sevmeye başladığını bildiğini söyler.

Ölüme alışık olup olmadığını sorar erkek.

Kadın, alışığım sanırım, der, en kolay alışılan şeyin ölüm olduğunu söyler. "Sonra," der, "gecenin sonunda, artık reddetmek için çok geçti. Sizi artık sevmemek için hep çok geç oldu. Paranın ölümü onaylaması gerektiğini düşünüyordunuz, bunun için, sizi sevmemem için para ödediniz bana. Ve ben, bütün bu kurnazlıkların ardında, yalnızca sizin henüz çok genç olduğunuzu gördüm, para sorununuz hiçbir işe yaramadı."

Şehirdeki adamı merak eder erkek.

Kadın anlatır: Birbirlerini öğleden sonraları, adamın kadınla buluşmak üzere bir aylığına kiraladığı bir otel odasında görüyorlarmış. Sözleşme saatine kadar bu odada birlikte oluyorlarmış. Ara sıra adamın gelmediği oluyormuş, o zaman da kadın uyuyakalıyormuş, gecikmelerinin nedeni buymuş, genellikle adam uyandırırmış kadını, adam olmadığı zaman uyanamıyormuş. Bazen de odadan çıkıp doğrudan otele giderek ertesi günün akşamına kadar otelde kaldığı oluyormuş.

Kadın öğretmenlikten istifa ettiğini haber verir erkeğe. Erkek karşı çıkar. Aptal, deli, der. Sizin geçiminizi ben sağlayacak değilim, bana güvenmeyin, der. Kadın çok güler, sonunda erkek de onunla birlikte gülmeye başlar.

Erkek kadının yanına uzanmıştır. Kadın siyah ipeğin altında, gözleri kapalı yatar. Erkeğin gözlerini, göz çukurlarını, ağzını, yüzeylerin kabarıklıklarını, alnını okşar. El yordamıyla derinin, kemiklerin ötesinde bir başka yüz arar. Konuşur. Bu aşkı yaşamanın, Hindistan'ın dev bo-

yutları kadar korkunç olduğunu söyler. Ve bağırır.

Sanki yanmış gibi ellerini odadaki erkeğin yüzünden çeker, sırtını döner, denize yakın duvara çarpar kendini. Ve bağırır.

Hıçkırıklara boğulur. O sırada keşfettiği, her tür yaşama nedenini kaybedişle karşı karşıyadır.

Ölüm kadar ani olur keşfi.

Çok alçak, boğuk bir sesle birine seslenir, sanki yanındayken sesleniyor gibi, bir ölüye seslenir gibi, denizlerin, kıtaların ötesinden, herkesin adıyla bir tek erkeğe seslenir, o hıçkırılan, Doğulu sesli harfin güçlü titreşimiyle, o yaz gününün sonunda Roches Oteli'nin derinliklerinden çıkan sesli harfle.

Ondan, bu erkekten uzakta, onun gerçeğinin dışında, bütün hikâyenin berisinde ağlar kadın; olmayan hikâyeye ağlar.

Erkek yine odadaki erkek olmuştur. Yalnızdır. Başlangıçta, kadın bağırdığında bakmamıştı ona, gitmek için, kaçmak için doğrulmuştu. Sonra seslenilen adı duydu. O zaman yavaşça kadına yaklaştı. Konuştu:

"Ne garip, sizin yerinize hatırlamaya çalışıyorum, sanki olabilirmiş gibi, yapabilirmişim gibi geliyor bana; ortamı, yeri, sözleri hatırlayabilirmişim gibi geliyor... aynı zamanda olanaksız olduğunu da biliyorum, çünkü... böylesine korkunç bir şeyi unutmam olağanüstü olurdu."

Sanki adam hiç konuşmamıştı. Kadın sırtı erkeğe dönük, gözleri duvarda, gitmesini söyler ona. Evin öteki tarafına gitmesini, kendisini yalnız bırakmasını söyler.

Bütün bir gün boyunca kadın odada kalır.

Erkek odaya döndüğünde, kadın açık kapının eşiğinde, beyazlar içindedir.

Gülumser, "Korku," der.

Erkek neyin korku olduğunu sorar. Kadın, erkeğin yüzünü okşadığını, ama kuşkusuz farkında olmadan, kendi de bilmeden, onunkinden başka bir yüzü aramış olduğunu söyler. Birdenbire o öteki yüzü ellerinin altında bulduğunu söyler.

Kadının sıraladığı nedenlere aldırmaz.

Kadın, "Anlamıyorum," der, "bir hayalet gibiydi, onun için bu kadar korktum."

Kadın, sanki bir kitapta birlikte tutuklu gibi olduklarını, kitabın sonunda yeniden ayrılıp kentin sulandırılmışlığına geri verileceklerini söyler.

Olaydan rahatça, hafiflikle söz edecektir kadın.

"Buradan uzaklarda da, yıllar önce de geçebilirdi pekâlâ," diyecektir, "yabancı bir ülkede, göz kamaştırıcı bir yaz mevsiminde, hani sizi ağlatan o yaz mevsimlerinin ölümcül hüznü gibi. Bir daha hiç, asla, asla, düşlenmeyecek şekilde unutulabilirdi de, unutulup birdenbire, ilk kerenin güçlülüğüyle, çılgınca bir aşkla ellerinin arasında ortaya çıkabilirdi yeniden."

Erkek, mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının gözlerini unutmaya başladığını söyler. Uyandığında, bazen, olayın gerçekten olduğundan bile kuşkuya düştüğünü söyler. Kadının farkında olmadan aradığı o yüz gibi, yabancı delikanlının yüzü de kendisi için bir başka yüzü, ge-

lecekteki bir yüzü gizlemektedir. Hâlâ hatırladığı kör yüzün şimdi kendisine düşmanca, hoyrat geldiğini söyler erkek.

Kadın, öteden beri sevmek istediği erkeğin, sahte âşığın, sevmeyen erkeğin o olduğunu söyler.

"Demek beni tanımadan önce de bendim," der erkek.

"Evet, tiyatrodaki rol gibi, var olduğunuzu bile bilmeden."

Erkeği bir korku sarar. Bundan, bazı şeylerden söz edilmesinden hoşlanmaz. Bilmedikleri şeylerden söz ettiklerini söyler. Kadın o kadar emin değildir.

"Yanılıyorsunuz," der, "belki doğru değildir bu. Bir biçimde her şeyi biliriz, her şeyi ve herkesi demek istiyorum. Baksanıza, ölümü ne kadar iyi tanıyoruz."

Erkek uzun süre sarı ışıkta, kıpırtısız, sözlerin korkunç sessizliğinde durur. Kadına biraz daha yaklaşmasını söyler. Kadın dediğini yapar, erkeğin yanına, çok yakınına uzanır, ama bedenine hiç değmeden. Erkek, elinin altında bulduğu yüzün bir ölünün yüzü mü olduğunu sorar.

Kadın hemen yanıtlamaz. Hayır der sonra, kuşkusuz değildir.

Erkek kadının ışığa gelmesini ister. Artık gelemez kadın, onu bırakmasını söyler erkeğe. Bırakmaz erkek, soru sorar, kadın yanıtlar:

"Niçin bağırdınız?"

"Çünkü Tanrı'nın cezası olduğunu düşündüm."

Uyurlar, uyanırlar, erkek yine o aşkı, nasıl yaşandığını sorar.

"Başlangıcı ve sonu olan bir aşk gibi, unutulduğu halde unutulmaz bir aşk gibi, ne bileyim ben," der kadın.

O sırada yaptıkları gibi yaşamayı becerebilmek gerektiğini söyler kadın; beden bir çölde terk edilmiş, zihinde bütün bir aşkın yerini tutan tek bir öpücüğün, tek bir sözün, tek bir bakışın anısı.

Kadın uyur.

Erkek konuşur: Olağanüstü tatlılıkta bir geceydi, en ufak bir esinti bile yoktu, bütün şehir dışarıdaydı, havanın ılıklığından başka şey konuşulmuyordu, sömürgelerin iklimi, bahar mevsiminde Mısır, Güney Atlantik Adaları.

İnsanlar günbatımını seyrediyorlardı, salon, denizin üzerine kondurulmuş camdan bir kafesi andırıyordu. Salonda çocuklu kadınlar vardı, yaz akşamından söz ediyorlardı, böyle akşamların pek ender olduğunu, bir mevsimde belki üç-dört kez görüldüğünü söylüyorlardı, ayrıca ölmeden önce böyle gecelerden yararlanmak gerektiğini, böylesine güzel yazları Tanrı'nın bir daha yaşatıp yaşatmayacağının bilinmediğini de söylüyorlardı.

Erkekler dışarıda, otelin terasındaydılar, onların konuşmaları da kadınlarınki gibi açıkça duyuluyordu, onlar da geçmiş yaz mevsimlerinden söz ediyorlardı. Konuşulan sözler aynı, sesler aynıydı, aynı derecede hafif ve boştular.

Kadın uyur.

"Otelin parkından geçip açık bir pencereye yaklaştım, terasa gidip erkeklere katılmak istiyordum, ama cesaret edemedim, pencerede durup

kadınları seyrettim. Güzeldi, güneşin tam karşısına, denize kondurulmuş salon."

Kadın uyanır.

"Pencereye yaklaştıktan kısa bir süre sonra gördüm onu. Parka açılan kapıdan içeri girmiş olmalı. Salonu bir boydan bir boya geçiyordu, ortalardaydı ben gördüğümde. Benden birkaç metre uzakta durdu."

Erkek gülümser, aldırmaz görünmeye çalışır, ama elleri titrer.

"İşte orada oldu. Size sözünü etmediğim aşk oradaydı işte. Orada gördüm o mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlıyı, bir daha unutmamak üzere; o gece, deniz kıyısındaki kafede, sizin karşınızda, uğrunda ölmek istediğim genci..." Erkek gülümser, aldırmaz gibidir, ama hâlâ titremektedir.

Kadın bakar ona, söylemiş olmak için tekrarlar sözcükleri: mavi gözlü, saçları siyah bir yabancı delikanlı.

Gülümser, sorar: Daha önce sözünü ettiğiniz delikanlı mı, beyazlar giyinmiş kadınla giden?

Erkek doğrular: Evet, odur.

Kadın konuşur:

"O gece salondan geçtim, ama birkaç dakika kaldım içeride, Fransa'dan ayrılmak üzere olan biriyle buluşacaktım."

Salondaki kadınların gürültüsünü, bitmekte olan yaz mevsiminin o olağanüstü tatlılıktaki akşamına ilişkin söylenen bazı sözleri hatırlar kadın.

Ama akşamın kendisini hatırlamaz.

Düşünür. Evet, herkesin, daha sonra çocuklarına anlatabilmek için ölümün dışında tutmaya çalışır gibi sözünü ettiği o akşamın enderliği kar-

şısındaki genel şaşkınlığı hatırlar. Ayrıca kendisinin o yaz akşamını gizlemekten, yakıp kül etmekten yana olduğunu da hatırlar.

Uzun süre suskun kalır. Ağlar.

Özellikle kızıl gökyüzünü hatırladığını söyler, Roches Oteli'nin bir odasında, tanımadığı, mavi gözlü, saçları siyah bir yabancı delikanlıyla sevişirken kapalı perdelerin ardından görünen gökyüzünü.

Erkek ağlar bu sefer. Susar. Kadından uzaklaşır.

Kadın, yazın oraya Fransızca öğrenmeye gelen yabancıların çok olduğunu, hep siyah saçlı, bazen de mavi gözlü olduklarını söyler. Ekler: Tenleri de kimi İspanyollar gibi donuktur, fark ettiniz mi? Evet, fark etmiştir erkek.

Erkek sorar: Gecenin bir ânında, salonda, kadının yakınında, çok kısa bir süre boyunca, birkaç saniye boyunca, beyazlar giyinmiş bir başka çok genç erkek, mavi gözlü, saçları siyah bir başka yabancı delikanlı durmamış mı?

Kadın sorar:

"Beyazlar giyinmiş mi dediniz?"

"Artık hiçbir şeyden tam emin olamıyorum, ama sanırım öyle, beyazlar içindeydi. Güzeldi."

Kadın bakar erkeğe, sorar:

"Kim o?"

"Bilmiyorum. Hiç bilmedim."

"Niye yabancı olsun?"

Erkek karşılık vermez. Kadın ağlar, gözyaşlarının arasından gülümser erkeğe.

"Temelli gitmiş olsun diye mi?"

"Herhalde."

Erkek de ona gözyaşlarının arasından gülümser.

"Daha da umutsuz olabilmek için."

Ağlarlar. Erkek sorar bu kez:

"O da gerçekten gitti mi?"

"Evet. O da temelli gitti."

"Bir serüven yaşadınız."

"Tam üç gün boyunca Roches Oteli'nin o odasında kaldık. Sonra onun gidiş günü geldi, o sizin anlattığınız, benim salondaki birkaç dakika dışında hiç görmediğim yaz günü. Odadan önce ben inmiştim, o da gelecekti. Gecikmiştik."

Erkek duraksar. Söylemesini ister kadından. Söyler kadın:

"Hayır. Kadınlarla birlikte olmaktan hoşlanıyordu o."

Erkek vaaz cümlesini söyler:

"Er ya da geç bize gelecekti, hepsi gelirler, zamanını beklemek gerek yalnızca."

Kadın gülümser, "O olsa, odada kalmazdı," der.

Erkek gözlerini kapatır. Salonu yeniden, yaz ışığında gördüğünü söyler. Sorar:

"Sizden ayrılmak istemiyor muydu?"

"Doğru, istemiyordu. İstemiyordu."

"Sözünü ettiğiniz suç bu muydu?"

"Buydu."

"Ayrılmanız."

Kadın erkeğe bakmadan konuşur: Evet. Devam eder:

"Neden mi? Kimbilir... Bilmiyorum. Şu anda bilmiyorum, belki hiçbir zaman bilemeyeceğim. Belki güzellikti, inanılmaz, şaşırtıcı bir güzelliği vardı. O da vardı, derin bir güzellik, bir anlamı var gibiydi güzelliğinin, güzellik yırtıcı olduğunda hep öyledir zaten. Sanılabileceğinin tersine,

Kuzeyliydi. Vancouverli. Sanırım Yahudi'ydi. Tanrı duşüncesine açıktı."

Kadın konuşur: Belki mutluluk düşuncesi, korku.

Devam eder: Belki de arzu düşüncesi, fazla güçlü, korkunç.

Erkek sorar:

"Zaman zaman uykunuzda bir ad gibi bir sözcük söylüyorsunuz. Sabaha karşı oluyor, duyabilmek için yüzünüze çok yakın olmak gerek. Bir sözcük bile denemez belki, ama otelde birinin bağırarak söylediği sözcüğe benzetilebilir."

Kadın bu sözcükten söz eder. Bu sozcük, kadının erkeğe taktığı, sonra, o son gün erkeğin de kadını çağırmak için kullandığı bir addı. Aslında erkeğin adıydı, ama kadın onu değiştirmişti. Ayrılık gününün sabahında, sıcaktan boşalmış kumsala yazmıştı kadın bu adı.

Onun uyuyuşunu seyretmişti. Öğle saatlerindeydi, bir kez daha sevişmek için uyandırmıştı erkeği. O gözlerini açmış, hareket etmemişti. Sevişen kadın olmuştu, erkeği kendisi sokmuştu içine, bu arada erkek, onun altında, ondan ayrılmanın acısıyla ölüyordu. İşte o zaman, kendi adıyla, kadının değiştirdiği Doğulu adıyla seslenmişti kadına.

Son bir kez kumsala inmişlerdi. Sonra, ayrılık saatine kadar ne yapacaklarını bilememişlerdi.

Erkek eşyalarını almak için odaya çıkmıştı yeniden. Kadın, tekrar gitmek istememişti odaya.

O sırada, kendisi odadan inmeden once kadının kaçıp gitmesinden korkarak seslenmiş olması mümkündu.

Otelin derinliklerinden gelen çığlığı hatırlar kadın. Gerçekten de o son anda kaçmak istemiş, onu salonda tutan o çığlık olmuştu.

Erkek, genç yabancının ağlayıp ağlamadığını sorar. Bilmiyordur kadın, artık bakmıyordu ona, kaybetmek istiyordu onu.

Sonra zaman dolmuştu.

"Uçağına geçirdim onu. Bunlar uluslararası âdetlerdir."

"Kaç yaşındaydı?"

"Yirmi."

"Evet."

Bakar kadına. Senin gibi, der. Devam eder:

"İlk günler odada çok uyuyordunuz. Onun yüzündendi demek, oysa ben bilmiyordum, sizi uyandırıp duruyordum..."

Uzun süre suskun kalırlar. Kadın konuşur:

"Onun adını kullanarak bir cümle yaptım. Bu cümle bir kum ülkesini anlatıyor. Bir rüzgâr başkentini."

"Hiç söylemeyeceksiniz bu cümleyi."

"Daha sonra, başkaları benim yerime söyleyecekler."

"O sözcüğün cümledeki anlamı ne?"

"Belki onun uykusu karşısında kaderlerin eşitliği, o sabah... Kumsalın karşısında, denizin karşısında, benim karşımda... Bilmiyorum."

Yine susarlar. Erkek sorar:

"Yine de geleceğini haber veren bir mektup beklediniz, değil mi?"

"Evet. Ben onun ne soyadını ne de adresini biliyorum, ama kaldığımız otelin adını biliyordu o.

Otele haber bıraktım, üzerinde o sozcük yazılı bir zarf gelirse haber versinler diye. Hiçbir şey gelmedi."

"Olmek için her şeyi yapmışsınız."

Kadın bakar erkeğe, konuşur:

"Başka bir şey yapamazdık. Daha çok ölebilmek için gittim size bile."

Erkek, sözcüğü söylemesini ister kadından. Gözleri kapalı, söyleyişini dinler. Bir daha, bir daha söylemesini ister, kadın söyler, o hep dinler. Ağlar. Otelde seslenenin de kadın olduğunu söyler. Sanki yeni duymuş gibi hatırlar oteldeki sesi. Kadın yalanlamaz. Nasıl isterseniz, der.

Erkek, mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının karşısında gözleri kapalı durur hep. Bu sözcüğü anlamadığını söyler; mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının, bir kadınla birlikte olduğu Roches Oteli'nin odasında sözcüğü duyduğu biçimde kendisinin de duyduğu şu ana kadar, sözcüğün hiçbir anlamı olmadığını sandığını söyler.

Kadın artık yaz mevsimini, o akşamı, deniz boyunca uzanan, boylu boyunca açık, her şeyin güzelliği karşısında birden suskunlaşıveren ışık kafeslerini çok iyi hatırlıyordur.

Erkek o gece siyah ipeği yüzüne örtmemesini ister kadından, onu uyurken seyretmek istediğini söyler.

Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının içine girdiği kadının uyuyuşunu seyreder. Sabah olduğunda, kendi uykusundan söz eder erkek, düşünde kadını görmek istediğini, düşlerinde hiç kadın görmediğini, yavan ve tatsız da olsa.

bir kadının da yer aldığı hiçbir düş hatırlamadığını söyler.

Günler artık daha kısa, geceler daha uzun; kış geliyor. Şafağın sökmesine yakın saatlerde, soğuk, odanın içine sızmaya başlıyor, belli belirsiz, ama her gün böyle oluyor bu.

Erkek kapalı evin bir yerlerinden gidip örtüler alır.

Bugün fırtına var, denizin sesi çok yakında. Deniz çok kabarmış, odanın duvarına saldırıyor. Odayla, zamanla, denizle ilgili her şey hikâyenin kendisi oldu.

Erkek Fransa'dan ayrılmaktan, sıcak bir ülkeye gitmekten söz eder. Fransa'da kış korkutur onu. Gelecek yıl, yazın yine gelecektir.

Kadın, erkek gitmekten her söz ettiğinde, kafasında, evin çevresinde ölüm köpeklerini işittiğini söyler.

Sorar: Niçin yabancı bir ülkeye? Bilmediğini söyler erkek, belki hiçbir şey yapmak için değil, belki bir kitap yazmak için. Belki biriyle karşılaşmak için. Sanki ölmeden önce son bir karşılaşmayı beklemektedir.

Kadın uyur. Kadın uyurken konuşur erkek.

Erkeğin yanında, yerde uzanmaktadır kadın, uyur. Erkek konuşur:

"Ne düşündüğünüzü hiç bilmiyorum. Söylediklerim yüzünden acı çekebileceğinizi düşünemem. Hiçbir şey söylemiyorum. Hiçbir zaman doğruyu söylemem. Bilmem doğruyu. Acı vermek

için hiçbir şey söylemem. Daha sonra, siz acı çekince korkuyorum söylediklerimden."

Duraksar, sonra uyandırır kadını. Konuşur:

"Geriye kalan geceleri saymaya değmez. Nasılsa ayrılmadan once başka geceler olur."

Kadın bilir: Son gece bile, sonuncu olduğunu söylemeye gerek olmayacaktır, çünkü bu da bir başka hikâyenin, ayrılıklarının hikâyesinin başlangıcı olacaktır.

Erkek, kadının söylediğini yanlış anlar, onun yalnızca çok kısa, yarınsız hikâyeleri olmuştur. Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının hikâyesi en uzun olanıdır, zaman geçtikçe uzamaktadır, ama onu da kadın canlı tutmaktadır. Kadın erkeğin yanıldığını düşünür, kadına göre insan bilmeden de bir hikâyeyi yaşayabilir. Artık dünyanın sonunda olduklarını, kaderlerin silindiği, kaderlerin artık kişiselmiş gibi, hatta insana aitmiş gibi algılanmadığı yerde bulunduklarını düşünür kadın. Ortaklıkların aşkı, der, beslenmeye ve dünyanın tekbiçimliliğine bağlı olacaktır.

Gülerler. Birbirlerini gülerken görmek mutluluktan çıldırtır onları.

Kadın, eğer bir gün erkek onu sevmeye başlarsa, sevdiğini fark ederse, kendisine haber vermesini söyler. Güldükten sonra, birlikte ağlarlar, her günkü gibi.

Kadın giderken güneş odaya dalar, patlar odada. Kadın kapıyı kapadığında oda karanlığa boğulur, erkek gecenin bekleyişine girmiştir bile.

Kadın o gece her zamankinden daha geç gelir.

Havanın soğuk olduğunu, şehrin bomboş olduğunu, gökyüzünün açık, fırtınayla yıkanmış, neredeyse mavi olduğunu söyler. Niçin geciktiğini söylemez. Yan yana uzanıp uzun süre susarlar. Kadın yine duvarın dibindedir. Erkekse yine onu ilgi merkezine, sahne ışıklarının olduğu yere götürür.

Kadın siyah ipeği kaldırmıştır yüzünden.

Öteki erkekten söz eder; der ki:

"Bu sabah otelde gördüm onu, buradan çıktığımda. Dün gece otelde yatacağını biliyordum. Söylemişti bana. Bekliyordu beni. Kapı açıktı. O, odanın bir ucunda, ayakta, gözleri kapalı duruyordu, beni bekliyordu. Ona giden ben oldum."

Erkek merkezdeki sarı ışıktan çekilir, kadından uzağa, duvara gider. Kadını görmemek için gözleri yere eğilmiştir. Müthiş ilgisizmişçesine, içgüdüsel bir aldatmacayla, ikisi de birbirine bir kez olsun bakmaz. Erkek bekler, kadın konuşmaya devam eder:

"Sizinle benim aramda bir şey geçip geçmediğini sordu. Hayır dedim, sizi gün geçtikçe daha çok arzuladığımı, ama siz bu arzu düşüncesinden büyük bir tiksintiye kapıldığınız için bundan size söz etmediğimi söyledim. Birden onun ellerinde buldum kendimi. Bıraktım, ne isterse yapsın."

Adamın bağırdığını, kendini kaybettiğini, gövdesine dokunan ellerin kabalaştığını, hoyratlaştığını söyler kadın. Boşalma ânının, uğruna ölünecek kadar güzel olduğunu söyler.

Susar. Erkek konuşur:

"Gideceğim."

Kadın karşılık vermez. Işığın altındaki uyuma yerine geçti. Yüzüne siyah ipeği örttü yine. Özür dilemedi.

Erkek duvar dibinde kalır. Kıpırdamaz. Yaklaşmaz. Temelli kovularak gideceğim, diye düşünüyor olmalıdır kadın. Erkek beyaz çarşaflarla örtünmesini söyler kadına, görmek istemediğini söyler. Kadın örtünürken bakar. Kadın onu görmüyormuş gibi davranır. Erkek bakmasını söyler. Bakar kadın.

Kadın siyah ipeğin ardından odaya bakar, gözlerini belirgin bir yere yöneltmeden, havaya, rüzgâra bakar gibi. Öteki erkekten söz eder. Onu ilk kez kumsalda, buraya ilk geldiği gece gördüğünü söyler, birbirlerini görmüşler, o kadar. Sonra evin çevresinde yine görmüş. Gidip gelen insanların, tanışmasalar da birbirlerini tanıdıklarını söyler. Adam önce kadını görmeye gelmiş. Sonra bir akşam yaklaşmış kadına.

Erkek, eve gelmek için kadının kumsaldan geçtiğini bilmediğini söyler. Her zaman oradan gelmediğini söyler kadın. Genellikle, caddenin arkasındaki ara sokaklardan geldiğini, ama yine de eve yaklaşınca kumsala döndüğünü söyler. Kumsalı görmek için, der. Devam eder:

"Bu akşam, gidip gelen çok az insan var, kuşkusuz soğuk rüzgâr yüzünden, bir de olaylar yüzünden." Hangi olaylar olduğunu söylemez. Gülerler.

Havaya, soğuğa, rüzgâra bakıp kayalıkların orada neler olduğunu bilebilir mi kadın? Evet. Şehir çıkışından başlayarak bilebilir. Anlatır: Geceleri kumsalın bu yanında neler olduğunu öğrenmeden önce, sanki hiçbir şey bilmiyormuş. Hemen her gece orada olanlar yüzünden bir gün ki-

tap yazacakmış. Yazacağı kitaplar okunduğunda bu bilgisi açıkça ortada görülmese de, bu kitaplar bu bilgi aracılığıyla bir şeyler anlatacak, bu ışıkta okunmaları gerekecekmiş.

Gidip gelmelerden soz edildiğini küçüklüğünde duymuş. Sınıfındaki kızlar kayalıklardan, geceleri oraya giden insanlardan söz edermiş. Kızların bazıları kendilerini erkeklere elletmek için gitmişler oraya. Çoğu korkuyormuş, gitmeye cesaret edemiyorlarmış. Gidenler, döndüklerinde, artık bilmeyen kızlar gibi olamıyorlarmış hiç. O da bir gece gitmiş, on üç yaşındayken. Kimse kimseyle konuşmuyormuş, her şey sessizlik içinde oluyormuş. Kayalıklara dayalı kabinler varmış. Karşılıklı kabin duvarlarına sırtlarını dayayıp durmuşlar. Çok yavaş olmuş, önce parmaklarını sokmuş içine, sonra kamışını. Erkek arzuladığı sırada Tanrı'dan söz ediyormuş. Kendisi mücadele etmiş. Ertesi gün, gidip gelen insanlara yaptığı bu ziyaretten annesine söz etmek gelmiş içinden. Ama yemek yerlerken, annesi çocuğu konusunda habersiz değilmiş gibi gelmiş ona. Çocuk da o güne dek annesinin bu yeri bildiğinden habersiz değilmiş. Hatta soz etmiş de bundan, bir keresinde, hava karardıktan sonra kumsalın o tarafına gitmemesini söylemiş çocuğuna. Çocuğun o geceden önce bilmediği, kadının da o ekvatoru aşarak öteki kuşağa gelip geçmediğiymiş. O akşam kadının çocuğuna bakışından, aralarındaki sessizlikten, sözlere dökülemeyen suç ortaklığı bakışındaki gizli gülüşten anlamış. O gece mekânında olup bitenler açısından ikisi de aynıymış.

Her gece bedenini odaya taşıyor, giysilerini çıkarıyor, bedenini sarı ışığın ortasına yerleştiriyor. Yüzüne siyah ipeği örtüyor.

Kadının artık uyuduğu düşünülebileceği zaman ancak, erkek, öteki adamın bu bedene neler yaptığına bakıyor: genellikle bereler, ama çok hafif, istemeden yapılmış. O gün, erkeğin kokusu çok kuvvetli, ter, sigara, makyaj kokusu karışıp değiştirmiş erkeğin kokusunu. Erkek siyah ipeği kaldırır. Yüz solgun.

Kapalı gözleri öper. Siyah ipeği tekrar örtmez.

Kadın erkeğe döner, ona bakacak gibidir, ama hayır, gözlerini açmaz, yine sırtını döner.

Gece, sabaha daha çok varken, kumsal insanlarının gidip geldiği sırada, kadın geceler önce sormak istediği bir soruyu sorar:

"Odada geçirilen zamanın parasını ödemek, kaybolmuş bir zamanın parasını ödemekle aynı şey, demek istiyordunuz. Bir kadının kaybettiği bir zaman mı?"

Erkek önce pek çıkartamaz, sonra hatırlar.

"Erkek için de kayıp bir zaman, erkeğin hiçbir işine yaramayan bir zaman."

Neden söz ettiğini sorar kadın.

"Sizin söz ettiğiniz şeyden, hikâyemizden, odadan," der erkek. Oda artık hiçbir şeye yaramıyor, odada her şey kıpırtısız, der.

Yanılıyor olmalıdır. Bunun bir işe yarayabileceğini hiçbir zaman düşünmemiş olmalıdır. Ne işe yarayabilirdi?

"Odanın burada, sizin yanınızda kalmaya zorlamak için olduğunu söylediniz," der kadın.

Erkek, genç fahişeler söz konusu olduğunda öyle olduğunu, ama bu durumun farklı olduğunu söyler.

Artık anlamaya çalışmaz erkek. Kadın da öyle.

"Aynı zamanda da süre bittiğinde gitmeye, sizi bırakmaya zorlamak içindi onları," der kadın.

"Belki. Yanıldım, hiçbir şey istemiyordum."

Uzun uzun erkeğe bakar kadın ve bakışıyla içine alır, acı duyuncaya kadar içinde sımsıkı tutar onu. Erkek kendisine ne yapıldığının farkındadır. Bunun onu ilgilendirmediğini de bilir.

"Belki de hiçbir zaman bir şey istemediniz," der kadın.

Erkek birden ilgilenir. Sorar:

"Öyle düşünüyorsunuz demek."

"Sanıyorum, hiçbir zaman istemediniz."

Kendisinden ya da ötekinden kimin söz ettiğini, nereden gelirse gelsin, kendinden bile gelse, soruları kimin yanıtladığını fark etmeyen bir adamdır.

"Olabilir. Hiçbir zaman, hiçbir şey."

Bekler, düşünür, der ki: Belki de sorun budur, hiçbir zaman hiçbir şey isteyemem, hiçbir zaman.

Kadın ansızın güler.

"İsterseniz birlikte de gidebiliriz, ben de hiçbir şey istemiyorum."

Erkek de kadın gibi güler, ama bir tür kararsızlıkla, korkuyla, tıpkı bir tehlike atlatmışçasına ya da sormadığı ve kaçamadığı bir şansı kaçırmışçasına.

Bunu izleyen sessizlikte, birdenbire söyler kadın. Âşığı olduğunu söyler erkeğe: Bu söylediğiniz neden yüzünden âşığımsınız, hiçbir şey istemediğiniz için.

Erkek sert bir hareketle, korumak için eliyle yüzünü kapatır. Sonra düşer eli. Her ikisi de gözlerini yere eğer. Birbirlerine değil, belki yere, belki çarşafların beyazına bakarlar. Gözlerinin birbi-

rine bakmasından ürkerler. Kıpırdamazlar. Gözlerinin birbirini görmesinden korkarlar.

Kadın dinler; kayalıklardan, odanın önündeki kumsaldan gelmektedir. Olağandışı bir sessizlik vardır. Bir an önce on kadar erkeğin duvarların yakınından geçtiğini hatırlarlar. Ve birden patlayan düdük sesleri, bağrışmalar, koşan ayak sesleri. Erkek konuşur: Polis olmalı, köpekler var.

Bu cümleyle, erkeğin bakışları kadına değer. Gözleri çok kısa bir an, birbirine bakar, sözgelimi odanın içindeki güneşte, bir cam parıltısının yanıp sönmesi kadar bir süre. Bu bakışın etkisinde, gözleri yanar, gözler kaçar ve kapanır. Yürekte gürültü yatışır, sessizliğe dönüşür.

Kadın yüzünü çevirip siyah ipeği örter. Erkek kadına bakar. Der ki:

"O adamla boşalma konusunda yalan söylediniz."

Kadın karşılık vermez: Yalan söylemiştir.

Erkek bağırır, o adamla boşalmanın nasıl olduğunu sorar.

Kadın uykudan sıyrılır, ama gözleri kapalıdır hâlâ. Tekrarlar:

"Uğrunda ölünecek kadar güzel."

Erkek kıpırtısız kalır. Soluğu kesilir. Ölmek için gözlerini kapamıştır. Kadın bakar. Ağlar. Konuşur:

"Boğucu bir boşalmaydı."

Soluk alınır yine. Erkek hiçbir şey söylemez hâlâ.

"Seninle olduğu gibi," der kadın.

Hıçkırıklarla ağlar erkek. Kendi kendini boşaltır. Erkeğin isteği üzerine kadın onu seyreder. Bir erkeğe seslenir erkek, gelmesini söyler ona, sırf onun gözlerini düşünerek boşalacağı o anda yanına gelmesini söyler. Kadın da, erkek gibi bu erkeği çağırır, gelmesini söyler, erkeğin yüzünün olduğu yöne dönüktür yüzü, ağzına, gözlerine çok yakındır, bağırışlarının, seslenişlerinin soluğundadır, ama hiç dokunmadan, sanki dokunsa erkek ölme tehlikesiyle karşı karşıya kalabilirmişçesine.

Bir gece erkek, kadının siyah ipeğin ardından baktığını fark eder. Gözleri kapalı baktığını. Bakışsız, baktığını. Uyandırır kadını, gözlerinden korktuğunu söyler. Kadın, gözlerinden değil, siyah ipekten korktuğunu soyler ona. Bunun ötesinde başka bir şeyden de korktuğunu söyler. Her şeyden. Belki bundan.

Sırtını döner erkeğe, denize bakan duvara döner.

"Taşın ardındaki şu ses gibi, denizin sesi olduğu söylense de aslında kanımızın sesi."

Kadın der ki: Bazen gerçekten siyah eşarbın ardından bakıyorum size, ama sizin sözünü ettiğiniz şey bu değil. Sanırım sizin demek istediğiniz, ne zaman baktığımı bilmediğiniz, çünkü yüzüm belirsizleşti, ipekle ölüm arasında. Tanımaya başlıyorsunuz yüzümü, gözlerinize görülmez olmaya başladı yüzüm.

Kadın devam eder: Sizin korktuğunuz gibi, gözlerim yüzünüze dönük olduğunda görmüyorum sizi, uyurken görüyorum.

Kadın güler. Erkeğe sarılıp güler.

Erkek konuşur:

"Geceleri düşünüzde gördüğünüz kişi o değil."

Kadının gülmesi kesilir. Yine onu unutmuş gibi bakar yüzüne. "Evet," der, "henüz o değil. Henüz belirli herhangi biri değil. Önemli şeyler düşlerde uzun sure sonra ortaya çıkar."

Erkeğe, kendi gecelerinin ne durumda olduğunu sorar. Hep aynı olduğunu söyler erkek, o aşığı arayarak bütün dünyayı altüst ettiğini söyler. Ama tıpkı kadına olduğu gibi, henüz geceleri ortaya çıkmadığını söyler. Kadına, unutuşun başlayıp başlamadığını sorar erkek.

"Yüz çizgileri konusunda belki, ama gözlerini, sesini, bedenini hayır," der kadın.

Ya erkek, unutmaya başlamış mıdır?

Hayır. Der ki erkek: Sizin ayrılışınıza kadar kalacak olan sabit bir görüntü söz konusu.

Kadın, sarı ışığın altın parıltısında uzanmış yatmaktadır, der erkek oyuncu, dümdüz, göğüsleri bedeninin dışında, güzel, açık renk mermerden.

Konuşsaydı, der oyuncu, şöyle derdi: Hikayemiz tiyatroda sahneleniyor olsaydı, birdenbire bir erkek oyuncu ırmağın, ışığın kenarına, sizin ve çok yanınızdaki benim yanı başıma gelirdi. Ama yalnızca size bakardı. Sizin için konuşurdu yalnızca. Siz konuşmak zorunda olsanız, nasıl konuşurduysanız, öyle konuşurdu; ağır ağır, sakin, edebiyat okur gibi. Ama, sahnedeki kadının varlığını bilmezden gelmeye gostermesi gereken dikkati sürekli unuttuğu bir edebiyat.

Fırtına, rüzgârla birlikte dindi. Deniz uzakta. Gidip gelmeler başladı. Bu gece kadınlara eşlik eden birkaç erkek var.

Kadın geldiğinden beri, erkek her gece odadan çıkıp terasa gidiyor, bakıyor. Bazen kumsala indiği de oluyor.

Gidip gelmeler bitinceye kadar kalıyor orada.

Erkek döndüğünde kadın uyanıktır. Haberler verir erkek. Rüzgâr dindi, bu gece deniz kıyısından kadınlara eşlik eden birkaç erkek geçti. Kadın bu erkekleri tanır. Tek sıra halinde geçen erkekleri kadınlara eşlik edenlere yeğler, onlar kaderleri kadar kaçınılmaz bir nedenle giderler oraya. Kadınlara eşlik eden erkekler, gidip gelmelerin bir parçası değildir.

Ağlamaya başlarlar. Bedenlerinden hıçkırıklar kopar. Sanki içkili gibidirler. Kadın erkeğe yakındır, neredeyse tenine yapışıktır. Henüz bilmedikleri bir mutluluk içindedirler. Kıpırtısız fırtınanın karşısında birlikte olmanın mutluluğu. Ayrıca ağlamaktan gülmenin mutluluğu. Erkek kadının kendisi gibi ağlamasını isterdi. Niçin olduğunu bilmeden hıçkırıkların bedenlerinden kopmasını isterdi. Kadından bunu isterken ağlar. Sanki içkili gibidir. Kadın da onun ardından ağlar, istediği şeye erkekle birlikte güler. Erkek, o güne kadar hayatında yeterince ağlamadığını fark eder. Bunun mümkün olması için tanışmaları gerekti.

Kadın, erkek ağlamaktan söz ettikten sonra, artık birbirlerine eskisi kadar yabancı olmadıklarını söyler. Uzanır.

Sevişir gibi ağlarlar. Erkek, şehirli bir erkeği bekleyen bir kadın düşüncesinin, kadının odadaki varlığına katlanmasını kolaylaştırdığını söyler.

Gösteri sırasında, diyecektir erkek oyuncu, bir kez, ışık yavaş yavaş azalacak, okuma kesilecektir.

Oyuncular sahnenin ortasından çekilip sahnenin en gerisine, masaların, iskemlelerin, koltukların, çiçeklerin, sigaraların, su dolu sürahilerin olduğu yere gideceklerdir. Önce orada durup bir şey yapmayacaklardır; başlarını koltuklarının sırtına dayayıp gözlerini kapayacaklar ya da sigara içecekler ya da soluk alma egzersizleri yapacaklar ya da bir bardak su içeceklerdir.

Hikâyenin iki kahramanı, bedenlerini birer giysiyle örttükten sonra, oyuncular gibi kıpırtısız ve sessiz duracaklardır.

Çok kısa süre sonra, mutlak bir kıpırtısızlık hem onları hem de mavileşmiş –alacakaranlıktaki sigara dumanının sütlü mavisi– sahneyi kuşatacaktır. Bir dinlenme, sessizliğe gömülerek bir güç toplama söz konusu olacaktır. Hikâye artık okunmadığı halde, sanki hâlâ işitiliyormuş gibi olmalıdır. Okunuşu kadar anlatımıyla da gerçekleşen okumanın varabileceği uzaklık, bu sessizliğin yaygınlığıyla ölçülmelidir.

Beş dakika boyunca, sahne uykuda donacak, sahneyi uyuyan insanlar kaplayacaktır. Ve gösteri, bu uykunun kendisi olacaktır. Bir müzik işitilecektir, klasik bir müzik, tanıdık

bir müzik olacaktır, çünkü hem gösteriden önce, hem de daha önce, hayatta duyulmuş bir müzik olacaktır. Uzaktan gelecektir müzik, sessizliği bozmayacaktır, tam tersine.

Oyuna dönüşü, ışığın artması, müziğin bitmesi belirleyecektir. Bize en son dönenler, oyuncular olacaktır, ağır ağır yapacaklardır bunu.

Terasta. Hava soğuk değil.

Gökyüzü kalın bir sis tabakasıyla kaplı. Gök, kumdan, denizden daha açık renk. Deniz hâlâ karanlık, çok yakında. Deniz kumu yalar, yutar, tatlıdır, ırmak gibidir.

Erkek, geldiğini görmedi.

Beyaz bir yat bu. Güverteler aydınlatılmış, boş. Deniz o kadar sakin ki, yelkenler katlanmış, motor en yavaşta, uyku kadar hafif çalışıyor. Erkek kumsalda ilerler, teknenin önüne geçer. Yatı birdenbire fark etti, karanlıktan çıkar gibi, ancak karşısına geldiğinde gördü.

Kumsalda başka hiç kimse yok. Tekneyi başka hiç kimse görmüyor.

Tekne dönüp bedeni boyunca geçer, sonsuz bir okşayış, bir veda gibi. Teknenin kanala ulaşması uzun sürer. Erkek gözleriyle tekneyi daha iyi izleyebilmek için terasa döner. Teknenin orada ne işi olduğunu merak etmez. Tekne geçip gittikten sonra, orada kalıp kayboluşuna ağlar.

Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlı temelli gitmiştir.

Odaya uzun süre sonra girer. Birden, artık hiçbir yere dönmek istemez canı. Evin dış duvarı-

na dayanır, taşlara tutunur, artık hiçbir yere dönmemenin mumkün olduğuna inanarak durur. Döner.

Kapının eşiginden girer girmez, öteki adamın kokusu.

Kadın orada, kendi karanlıklarında, o kokuya gömülmüş, onun tarafından aşıklardan yoksun edilmiştir.

Erkek kadının yanına uzanır, birden bitkin, sonra hiç kımıldamaz. Kadın uyumuyordur. Erkeğin elini tutar. Onu bekliyor olmalıydı, belli belirsiz, ama şimdiden acı çekiyor olmalıydı; erkeğin elini elinde tutar. Erkek elini kadının elinde bırakır. Birkaç gündür, kadın tuttuğunda eli çekilmiyor. Kadın, teras olduğunu sandığını, geçen günkü gibi evden uzaklaşmadığını düşündüğünü söyler. Bu gece, gitmiş olsa, onu aramayacağını, gitmesine izin vereceğini, ölmesine de izin vereceğini söyler, niçin olduğunu söylemez. Erkek, kadının söylediğini anlamaya çalışmaz, karşılık vermez. Uzun süre uyanık kalır. Kadın, erkeğin odada dönüşünü seyreder; kaçmak, ölmek ister erkek. Kadını unutmuştur. Bilir kadın. Kadın odadan çıktığında, erkek yerde uyumaktadır.

Kadın konuşsaydı, şöyle derdi, der erkek oyuncu: Hikayemiz tiyatroda sahnelenseydi, oyunculardan biri sahnenin kenarına, ışık ırmağının kıyısına, sizin ve benim çok yakınıma giderdi, beyazlar giymiş olurdu, dikkatine gömülmüş, tamamen kendisiyle ilgili olurdu, kendine ve salona uzanmış olurdu. Hikayede-

ki erkek olarak tanıtırdı kendini, yani merkezi yokluğundaki, dönüşsüz dışsallığındaki erkek. Sizin de yapma eğiliminde olduğunuz gibi, duvarların dışına doğru, sanki mümkünmüş gibi, ihanetin yönüne bakardı.

Erkek terastadır. Gün başlamak üzere.

Deniz kıyısında, gidip gelmeler.

Kadına beyaz tekneden söz etmedi.

Gidip gelen insanlar, tiz seslerle kısa sözler söyler, bağırırlar, bu sözler bazıları tarafından tekrarlanıp terk edilirler, kuşkusuz uyarı sözleri, tembihler. Polis devriye gezmektedir.

Bağırışlardan sonra, gecenin mırıltısından başka bir şey kalmaz geriye.

Erkek odaya döner. Kadın oradaydı, duvarların kalınlığının ardında. Erkek denizden her dönüşünde neredeyse onun varlığını unutuyor.

Kadın uykusunda, uzaklardan duymuş olmalı kapının açıldığını, mırıltının yok olup gidişini. Şimdi de kapının çok yavaş kapatıldığını, sonra yürüdüğünü, yerdeki ayak seslerini duyuyor olmalıdır, duvarın dibine oturulduğunu da algılıyor olmalıdır. Geriye, çabayı izleyen soluk kesilmesi kalır belli belirsiz. Sonra, duvarların boğduğu o gecenin kendi mırıltısından başka hiçbir şey.

Belki uyumuyordur kadın. Erkek onu uyandırmak istemez, tutar kendini, bakar. Yüzü güvenlikte, siyah ipeğin altındadır. Yalnızca çıplak beden sarı ışıktadır, acılı.

Bazen, aşağı yukarı bu saatlerde, şafağın sökmesiyle birlikte felaket çıkagelir. Sarı ışığın altında çarşafı çeker kadının üzerinden ve yalancı bir uykuya dalmış bedene, boyun eğmenemin, parayı çalmanın yolunu bulan bedene vurmak ister.

Kadına yaklaşır, onun kadını öldürmesine neden olacak yerine bakar cümlenin, orada, boynun altında, kalp ağında.

Cümle tekneyle ilintili olacaktır, anlamı ne olursa olsun, ölümü adlandıracaktır.

Erkek kadının yanına uzanır. Siyah ipek omza düşmüştür. Gözler açılır, gozler yeniden kapanır, kadın yine uykuya dalar. Gözler açılır, görmeden kör, açık kalırlar uzun süre, ama tekrar kapanmak üzere, ölüme doğru yolculuğa tekrar çıkmak üzere.

Sonra, gecenin sonunda gözler açık kalmıştır.

Erkeğin kadını öldürmek için beklediği cümleyi söylemez kadın. Kadın doğrulup dinler. Sorar: Bu duyulan ne?

Denizin rüzgârla çarpışan sesi olduğunu söyler erkek, henüz hiç duyulmamış insanca şeylerin yankıları, zamanın bir kıyısından ötekine, henüz hiçbir şey bilmezken fırlatılan ve o gece odanın önündeki kumsala ulaşan gülüşler, çığlıklar, seslenişler.

Bu hikâye ilgilendirmez kadını. Tekrar uykuya dalar.

Besbelli, kadın tekneyi görmedi. Sesini duymadı. Tekneyle ilgili hiçbir şey bilmiyor, çünkü geçtiği sırada uyuyordu, bu kadar basit. Bu kadar masumluk karşısında erkek kadının elini tutup öper.

Kadın, tekneyi bilmeyen kişi olduğundan habersizdir. Bununla birlikte, teknenin hayatlarına

saldırısından bu biçimde haberli kılınmıştır şimdiden. Örneğin, erkek elini öptüğünde ona bakmaz kadın.

O gece, gelir gelmez uyuyacaktır kadın.

Erkek uykusunu bozmayacaktır, devam etmesine izin verecektir. Şehirdeki erkeği yeniden görüp görmediğini sormayacaktır kadına, gördüğünü bilmektedir. Her zaman belirli kanıtlardan, göğüslerindeki, kollarındaki yeni berelerden bilir erkeği gördüğünü, yüzünün yaşlanmış olmasından, rüyasız uykusundan, solgunluğundan: Gecenin sonundaki o baş edilmez yorgunluktan, o perişanlıktan, gözleri hayatta her şeyi görmüş gözler haline getiren cinsel hüzünden bilir.

Kapıyı açık bıraktı erkek. Kadın uyuyordu, erkek gitti, şehri kumsalı, kayalıkların oradaki yat limanını bir baştan bir başa geçti.

Gecenin ortasında geri döner erkek.

Kadın orada, duvarın dibinde, ayaktadır, sarı ışıktan uzaktadır, gitmek üzere giyinmiştir. Ağlar. Ağlamaktan kendini alamaz. Sizi şehirde aradım, der erkek.

Kadın korkmuş. Öldüğünü görmüş erkeğin. Artık odaya gelmek istemiyor.

Erkek kadının yanına gider, bekler. Sanki gözyaşlarının nedeni kendisi değilmiş gibi bırakır kadını, ağlasın.

Kadın der ki: Bu üzüntüler, sizi öldürdüğünü söylediğiniz bu aşklar hakkında bile bir şey bil-

miyorsunuz, uykunuzun geldiğini, uşüdüğünüzü bile.

Doğru, hiçbir şey bilmiyorum, der erkek.

Kadın tekrarlar: Bilmiyorsunuz. Sizin bildiğiniz gibi bilmek, şehre inip hep geri döneceğinizi sanmaktır. Ölüler yaratıp unutmaktır.

Ölüler konusunda haklısınız, der erkek.

Artık bağırdığınız zaman bile odada oluşunuza katlanıyorum, der erkek.

Karşılıklı durup susarlar, uzun süre; bu sırada şafak söker, doğan günle birlikte soğuk sızar içeri. Beyaz çarşafları örtünürler.

Kadın, öteki erkeğin de ona odayla ilgili sorular sorduğunu söyler. Der ki: Buna karşılık, ben de aynı şeyi yapıyorum, sizin nasıl olup da kendiniz hakkında bu kadar az şey bildiğinizi soruyorum ona. Yaptıklarınızdan nasıl bu kadar habersiz olabildiğinizi ve niçin yaptığınızı soruyorum. Niçin beni bu odaya koyduğunuzu soruyorum. Düşüncesinden bu kadar korktuğunuz halde niçin beni öldürmek istediğinizi soruyorum. O bana önemli olmadığını, herkesin aşağı yukarı sizin gibi olduğunu söyledi. Önemli olan tek şeyin, sizin karşınızda ben olduğumu söyledi.

Kadın, o erkekleri de arzulayabileceğini söylemişti öteki adama, onlara olan arzusunun öteki erkeklere göre daha az olduğunu, ama belki de aşkın daha yalnız, daha saf, öteki arzulardan, karşılaşma yanılgılarından daha güvenli olduğunu söylemişti. İtici olma mutsuzluğunun, hayatın belirli koşullarında, örneğin bu yaz kapıldığı tutkunun koşullarında makul olduğunu söylemişti.

Ofke kaybolur. Elleri yüzüne doğru gidip okşar. Kadın huzurun siyah ipeğini örtünmuştür yine. Der ki:

"Gelmeseydiniz, gece tekrar kayalıktaki insanlara gidecektim, onlarla birlikte olmak için, bilmeden gidip bilmeden dönmek için. Kamışlarını küçük kızın eline verişlerini seyredip gözlerim kapalı ağlamak için."

Kadın konuşur:

"Sizin ve benim dışımızdan hiçbir şey gelip öğretemez bize.

"Hiçbir bilgi, hiçbir bilgisizlik mi?"

"Hiçbiri. Böyle insanlar vardır, kapalı, kimseden bir şey öğrenemezler. Sözgelimi biz, hiçbir şey öğrenemeyiz biz, ne ben size ilişkin ne siz bana ilişkin ne de kimseye, herhangi bir şeye, olaya ilişkin. Katırlar gibi."

Varoluşlarının unutuşunun üzerinden kaç yüzyıl geçerse geçsin, bu bilgisizlik orada, o anda, o tarihte, o soğuk ışıkta olduğu gibi varolmuş olacaktır. Bunu keşfederler, büyülenirler.

Bin yıl sonra, bugünün varoluşundan günbegün bin yıl geçmiş olacağını da keşfederler. Bugün söylediklerinden bütün dünyanın habersiz oluşunun tarihinin belirleneceğini de. Sözsüz, mürekkepsiz yazılmadan, kitapsız okunmadan tarihe geçeceğini. Bu da büyüler onları.

Kadın der ki: Böylece var olan her şey burada, odada. Eliyle yer döşemesini, çarşafları, ışığı, bedenleri işaret eder.

Kadın bir gençlik uykusu uyumaktadır; inatçı ve baskın bir uyku.

Kadın teknenin geçtiğini bilmeyen kişi olmuştur.

Erkek düşünür: Çocuğum gibi.

Ara sıra yüzünden siyah ipeği çeker. Govde belli belirsiz kıpırdar, erkeğin ne yaptığını bilir pekàlâ, ama uykuyu silkemez üzerinden.

Yüzünde, yaz çillerinin neredeyse kaybolmuş dağılışı. Bakar erkek. Dikkatle bakar, her akşamki gibi. Bazen görüntüyü uzaklaştırmak, kendinden başkalarıyla geçirilen tatillerin fotoğrafına yerleştirmek için gözlerini kapar. Ama kuşkusuz, onun yanında yaşadığı hayattan görüntüyü koparmak için çok geçtir artık.

Odada yalnız başına, beyaz çarşafların yumuşak ve uzun bırakılmışlığı. Yabancı kadının yerde oturmuş, kavuşmuş kollarına dayanmış başının biçimi, kendisinden ayrı. Gözler kollarla örtülmüş. Kadının yanında, erkeğin biçimi, uzanmış, çarşaflardan uzak, kadından uzak. Sabaha kadar böyle ağlamalar, uykular, gülüşler, yeniden ağlamalar, hayat ve ölüm arasında kalırlar.

Kadın konuşur: Sizin bu güçlüğünüz var ya, o hep hayatımda oldu benim, başka erkeklerle yaşadığım hazzın derinliklerinde yazılı.

Erkek neden söz ettiğini sorar. Kadının erkekte uyandırdığı olanaksızlıktan, tiksinmeden söz etmektedir. Kendinden tiksinmeyi erkekle paylaştığını söyler kadın. Sonra yok, der, tiksinti değil. Hayır, tiksinti yaratılmıştır.

Kadına göre, bu odada olan şey, başka bir yerde de olabilirdi, tanıyamadıkları, hiçbir zaman tanımayacakları bu evrensel olay, başka şeylerle benzerliği gizleyecektir onu, ama öyle yakın ben-

zerlikler ki, hiç kimse, onu erkeğin genel bir verisi olarak ayırt etmeyi kesinlikle başaramamıştır.

Bütün erkeklerin mi, diye sorar erkek.

Hepsinin. Kadın ekler: Haklısınız.

Erkek odanın ortasındaki beyaz çarşaf birikintisinin üzerine uzanmıştır. Kadın bakar. Seslenir. Ağlarlar. Deniz sakinleşir, oda da. Kadın, "Sizi kendinizin de ötesinde seviyorum, korkmamalısınız," der.

Erkek şehirli adamı görüp görmediğini sorar.

Görüşmüşlerdir.

Öğleden sonraları geç saatte açılan, penceresiz, kapıları kapalı, içeriye girmek için kapıya vurulması gereken barlara giden bir adamdır o. Adama ilişkin bildikleri budur kadının, bir de zengin olması gerektiği, çalışmadığı. Birinci kattaki, erkeklerin kendi aralarındaki birlikteliğine ayrılan odaya giderler.

Ara sıra da kadın, öteki adamın otelin birinde kiraladığı bir odaya da gider. Akşama kadar orada kalır, geceyi geçirdikten sonra yine aynı yere döner. Genellikle yazları kaldığı otelden ayrıldığını söyler erkeğe, çok fazla yer oluyormuş. Der ki:

"Sonuç olarak, yanılmışım."

Erkek gülmez.

Kadın siyah ipeği kaldırmıştır. Birlikte kadının bedenine bakarlar. Kadın kendi bedeni olduğunu unutmuş, erkeğin baktığı gibi bakmaktadır.

Kadın öteki adamın da vurduğunu söyler. Öteki adamın vurduğu yerlerine bakarlar bedeninin. Adamın kendisini sevdiğini ve aynı sözcüklerle hakaret ettiğini, genellikle erkeklerle böyle olduğunu, bunu onlardan kendisinin istediğini

söyler kadın. Ama her zaman böyle bir benzerlik içinde olmazmış. Der ki: Seninle onun arasında. Erkek hakaretleri tekrarlamasını ister kadından. Kadın tekrarlar. Sesi tarafsız, nesnel çıkar. Başka neler söylediğini sorar erkek. Kadın tekrarlar:

"Hiçbir şeyin bununla karşılaştırılamayacağını söylüyor. Hiçbir şeyin ve tam olarak."

Erkek, adamın neden söz ettiğini sorar. Kadın der ki: İçerideki şeyden. Öyle sanıyor, ondan soz ettiğini sanıyor. O, şehirli adam, içerideki şeye haz mekânı diyor. Deneyimli, çılgınca giriyor içine, boşalmayı seviyor. Sevmeye gelince, aynı şekilde çılgınca seviyor. Adamın kadına karşı kolay, geleceğe yönelmeyen bir duygusu olabilir, ama bunu bedenine duyduğu arzuyla karıştırmıyor. Kadına hiç söz etmiyor bundan. Bunun yerine, o kadının anlattığı güneşsiz odadan kaygılanıyor hep kadının güzelliği için, gözlerinin, adamın deyimiyle harika mavisini, teninin yumuşaklığını kaybetmesinden korkuyor. Onun, yani odada kendisini bekleyen erkeğin yüzünden de vuruyormuş bazen. Ama vurmasının nedeni haz isteğiymiş, öldürme isteğiymiş, doğal olarak. Kadın adamın kayalıklara gittiğini de biliyor. Kadının hikâyesinin peşindeymiş bu sıralar, kayalıklara gidip kamışını eline alıp tutacak küçük kızlar arıyormuş. Kadın der ki: Böylece acıyla yüklenmeye gidiyor, akşam otel odasında benimle sevişmek için.

Kadın, erkeğin de başına gelen şeylerden söz etmesini istediğini söyler. Başına hiçbir şey gelmediğini söyler erkek. Hiçbir zaman. Saçma olduğunu söyler. Kadın ikisinin aynı şey olduğunu söyler. Erkek yanıtlamaz, verecek yanıtı yoktur.

O adam, haz veren şeyin dâhice kafa olduğunu, kafa olmadan bedenin bir şey bilmediğini söylüyormuş.

Kadın, bütün bu anlattıklarını erkeğe verdiğini, gece yalnız başınayken istediği gibi kullanabileceğini söyler.

O adamın belirli kadınlara ilişkin kullandığı küfurlerin sanki derin bir kültürden geldiğini söyler kadın.

Erkek, neyi yeğlediğini sorar, neyle ne arasında, belirtmez. Kadın karşılık verir:

"Sovgunun ilk soylendiği anda, daha ne olacağını bilmeden hoyratlığın ortaya çıktığı andaki halinin tekrarını yeğlerim."

Kadın, odadaki lambaları yakar. Ve kendi kendine, ışığın merkezine, sürüklediği çarşafların arasına uzanır. Uzanıp yüzünü örter. Önce susar. Sonra konuşur:

"Hiçbir şey bilmiyoruz, ne siz, ne de ben. Bildiğimiz, bu farkın, bana karşı duyduğunuz bu engellemenin, hayata ilişkin bir şeyi gizlemek için var olduğu."

Bir akşam sahnenin kenarında, ırmağın kenarında, diyecektir erkek oyuncu, kadın şunları söyleyecektir: Oyuncu ekibi değişebilir, gazino, denizaltı ya da fabrika personelinin değiştiği gibi. Oyuncuların kayışı, sessiz, hafif bir hareketle gerçekleşecektir. Yeni oyuncular, sanki öğleden sonra gelmiş gibi

olacaklardır, hiç görülmemiş, hepsi erkeğe, kahramana benzeyen kişiler olacaklardır.

Onlar kadına yaklaşacaklar, şimdi olduğu gibi yüzü siyah ipeğin altında saklı, çarşafların altında uzanan bedene geleceklerdir. Kadın onu kaybetmiş olacaktır, bu yeni oyuncular arasında tanıyamayacaktır onu ve umutsuzluğa kapılacaktır. Şöyle diyecektir: Genel bir erkek düşüncesine çok yakınsınız, bu yüzden unutulmazsınız, bu yüzden ağlatıyorsunuz beni.

Erkek uyur.

Birkaç gündür uykuya daha kolay bırakıyor kendini. Korkusu azaldı. İlk günler, sık sık, kapalı evin içlerine giderdi uyumaya. Artık, terastan döndükten sonra kadından önce uyuduğu, kadın ona yaklaştığında bağırmadığı oluyor.

Erkek uyanır. Özür diler gibi konuşur:

"Yorgunum, sanki ölmekteyim."

Kadın önemli olmadığını, yorucu geceyi yaşamaktan böyle olduğunu, er ya da geç gün ışığını bulması gerekeceğini, gece saatlerini azaltması gerektiğini söyler.

Erkek kadına bakar, konuşur:

"Siyah eşarbınız yok."

Hayır, erkek uyurken onu seyretmek için takmıyor.

Kadın erkeğin yanına uzanır. İkisi de uyanıktır. Hiçbir şey birbirine değmez, parmaklar bile. Erkek, kayalıklardaki adamın kamışının nasıl olduğunu sorar. Dünyanın başlangıcından kalma bir nesneye benzediğini, kaba ve çirkin olduğunu,

arzuyla taşlaşmış, her zaman dolu ve sert, bir yara gibi üzücü olduğunu söyler kadın. Erkek, hatırlamanın acı verip vermediğini sorar. Kadın çok canlı bir acıdan oluştuğunu, ama kendi sağladığı boşalma selinde acının kararıp boşalmaya dönüştüğünü söyler. Ama ayrı ve farklı.

Erkek, kadının uyumasını bekler. Bedenini kadının bedenine yaklaştırır, yapıştırır. Orada kalır. Kadın gözlerini açar, erkeği tanır tanımaz yine uykuya dalar. Erkeğin geceleri sık sık, alışmak için kendisine baktığını bilir. Özellikle şehirdeki adamla görüşmelerinden döndüğü gecelerde, bitkin uyurken.

Kadının bedenine yapışık bedeni ılıktır. Ona yapışık, bedeni bedenine değerek, kıpırtısız, lütuf içinde durur. Ilıklık ortak bir ılıklık, ten içsel hayat olur.

Bu gece niçin kendisininkine bu kadar yakın bu bedene katlanabildiğini kendi kendine sormayan bir adamdır. Oluşmayı, uyumayı bekleyen, aynı şekilde geceyi, gündüzü, hazzı bekleyen erkek, bu durumunun nedenini asla sormaz kendi kendine. Birdenbire kadının üzerindedir, belki karar vermeden, kendinin dışında, dalgın, kendi duvarlarının dışında.

Erkek dönecektir. Bedenini kadının bedenine örtecek, kendi bedeninin eksenine yerleştirecek, ağır ağır, merkezdeki sıcak çamurun içine kayacaktır.

Orada kıpırdamadan durur. Kaderini, bedeninin iradesini bekleyecektir. Gerektiği kadar bekleyecektir.

Düşününceye kadar, düşünce, hoyratça bir acı çığlığıyla ifade eder kendini. Sonra durur düşünce. Erkeğin bedeninin yavaşça kadınınkinin yanı başına düşüşünde yazılıdır çığlık; kısacık, öfkede durdurulmuş, öfkeye boğulmuş.

Erkek öylece duracaktır. Sonra temelli duvara dönecektir. Yine hakaret edecektir. Ağlamayacaktır.

Kadın sarı ışığın altında durur, erkeğe bakmaz, unutmuştur onu. Uzun süre susarlar.

Erkek, niçin mümkün olmadığını kadının söylemesi gerektiğini söyler.

Kadın artık nasıl mümkün olabileceğini bilmiyordur. Artık hiçbir erkeği arzulamadığını, onu bırakmasını söyler erkeğe.

Erkek konuşur: Belki bu mekân, bu oda çalmıştır ondan arzusunu.

Hayır, oda değildir: Kadın öyle düşünmez. Tanrı'nın çaldığını düşünür. Toplama kamplarını, savaşları yaratan Tanrı. Der ki: Vazgeçmeli.

Kadın seslenir, ağlar.

Kadın kalkar. Odanın içinde yürür.

Belki de kendilerini hiç terk etmeyen, gürültüsüyle hep orada olan deniz yüzünden olduğunu söyler, bazen insanı kaçırtacak kadar yakın olan deniz; belki de rengi solmuş, uğursuz ışık yüzünden, gündüzün gökyüzüne bu kadar ağır ulaşması yüzünden, bu aşkın kendilerini dünyanın geri kalanına geciktirmesi yüzünden olduğunu söyler.

Odaya, çevresine bakar kadın, ağlamaya başlar. Bu aşk yüzünden, der. Bir kez daha durur. Böyle yaşamanın korkunç olduğunu söyler. Birden erkeğe hitap eder. Bağırır, bu evde hiçbir şey

okunamadığını, okunacak bir şey bile olmadığını, her şeyi, kitapları, dergileri, gazeteleri attığını, televizyon, radyo bile olmadığını, dünyada neler olup bittiğini bilmediklerini, çok yakınlarında bile neler olup bittiğini bilmediklerini bağırır. Böyle yaşamaktansa ölmek daha iyidir. Yine erkeğin karşısında durur, bakar, ağlar, tekrarlar: Her şeyi alan ve mümkün olmayan bu aşk yüzünden.

Durur kadın. Erkek dinlemiştir onu. Gülmez erkek. Sorar:

"Neden söz ediyorsunuz?"

Kadın utanmıştır, yanıtlar:

"Düşünmeden konuştum, çok yorgunum."

Bu soruyu hiç sormadım kendi kendime, der kadın.

Erkek ayağa kalkmıştır. Kadını kucaklayıp kendine çeker. Dudaklarından öper. Bozgun içindeki bu çılgın arzu titretir onları.

Ayrılırlar. Erkek konuşur:

"Bu kadar olduğunu bilmiyordum."

Odanın içinde ayakta dururlar, gözleri kapalı, konuşmadan.

Gecenin belirli bir saatinde, artık evin çevresinde hiçbir ses yoktur. Deniz alçalıp odadan bu kadar uzaklaştığında, yalnızca çatlayan dalgaların aralıklı vuruşu duyulur, hiçbir yankı yoktur. Bu ateşkeste, artık köpek havlamaları, kamyonların demir gürültüleri yoktur. Son insanlar da geçtikten sonra, günün doğmasına yakın, saatler artık her türlü maddeden arınıp çıplak mekânlar, saf geçişten oluşan kumsallar olurlar. O zaman öpüşün anısı çok güçlenir, kanlarını kaynatır, konuşmalarını engeller.

Genellikle gecenin bu saatinde kıpırdar kadın. Ama bugün, hayır, kuşkusuz şafağın yaklaşmasından ve onu izleyen huzurdan korkmaktadır.

Öpüş boşalmaya dönüştü. Gerçekleşti. Ölümle, düşüncesinin korkunçluğuyla alay etti. Hiçbir öpüş izlemedi bu öpüşü. Arzuyu bütünüyle işgal etmiş durumda bu öpüş, tek başına hem çöl hem de sınırsızlık, hem düşünce hem de beden.

Kadın, erkeğin elinin uzanabileceği yerde, çarşafların beyaz birikintisinde, yüzü açıkta. Öpüş, bedenlerini çıplaklıktan, odadan daha çok yaklaştırıyor birbirine.

İşte uyanıyor kadın.

"Burada mıydınız?" der kadın. Çevresine, odaya, kapıya, yüzüne, bedenine bakar.

Bu gece yine onu öldürmeyi düşünüp düşünmediğini sorar erkeğe. Erkek karşılık verir:

"Yine düşündüm, ama sevmeyi düşünür gibi."

Öpüşmekten söz etmeyeceklerdir.

Kadın ilk uykusundadır.

Erkek çıkar, kayalıkların ters yönüne gider, kumsalın kıyısındaki büyük oteller boyunca yürür.

Buraya hiç dönmemişti. Kuşkusuz, o yaz akşamı olan bir skandalın –şimdi öyle düşünüyor– gerçek faili olarak tanıkların kendisini tanımasından korktuğundan. Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlının durduğu pencerenin karşısındaki açık pencereye yakın, durduğu yeri bulur. Salonun her tarafı kapalıdır. Mobilyalar İngiliz yapısıdır. Koltuklar, koyu maundan masalar. Gürültü ve rüzgârdan uzak, burada korunan birçok çiçek vardır. Artık soğuğa çeviren bir güneş ısısı

kokan, içeride kapalı kalmış çiçeklerin kokusunu tahmin eder.

Kapıların, pencerelerin camlarının ardında, aynı sessizlikte, hareketli gökyüzü, deniz.

Erkek onu, deniz kıyısı kafesindeki kadını arzular. Geçen akşamdan beri öpmedi onu. Bu öpüşme dudaklarından bütün bedenine yayıldı. Bir bütün olarak saklıyor onu içinde, bütün bir sır gibi, korkuyla, değişim geçirir korkusuyla feda edilmesi gereken bir mutluluk gibi. Bu öpüşmenin düşüncesi, ölüm düşüncesine götürür onu. Salonu açıp herhangi bir biçimde ölebilir orada ya da içerinin sera ılıklığında uyuyabilir.

Erkek odaya döndüğünde, kadın yerindedir, uzanmıştır.

Görmeden bakar erkeğe, gözleri bomboş. Erkeğin tanımadığı, sinsi ve kötücül bir öfke içindedir. Konuşur:

"Bir malı kullanır gibi Tanrı düşüncesini kullanmak istiyorsunuz, çığırtkan, yaşlı, her yana dağıtmak istiyorsunuz onu, sanki Tanrı'nın sizin yardımınıza ihtiyacı varmış gibi."

Erkek karşılık vermez. Karşılık vermeyen biridir.

Kadın devam eder: Ağladığınızda, Tanrı'yı kabul ettiremediğinize ağlıyorsunuz. Tanrı'yı çalıp dağıtamadığınıza ağlıyorsunuz.

Öfke kaybolup gider, yalan. Kadın uzanır, vücudunu çarşaflarla, yüzünü siyah ipekle örter. Siyah ipeğin altında ağlar. Ağlayarak konuşur:

"Doğru, Tanrı'dan da söz etmiyorsunuz hiç. Tanrı yasadır, her zamanın, her yerin yasasıdır, geceleri deniz kıyısında onu aramanıza gerek yok."

Kadın ağlar. Derin ve hayal kırıklığı içindeki bir üzüntüdür söz konusu olan, acı vermeyen, söylenmekten çok ağlanan, bir tür mutlulukla el ele var olabilen bir üzüntüdür. Erkek bilir ki bu üzüntü içindeyken asla yaklaşamayacaktır ona.

Kadın erkeği uyandırır.

Çıldırmakta olduğunu söyler.

Der ki: Uyuyordunuz, her şey sakindi. Yüzünüze, siz uyurken yüzünüzde neler olduğuna baktım. Gece boyunca bir korkudan bir başkasına geçtiğinizi gördüm.

Kadın, gözleri duvara dönük konuşur. Erkeğe değil. Onun yanında, ama onun varlığının dışındadır. Der ki: Ansızın, evrenin dokusunda, yüzünüzün küçücük alanında, örgüde ani bir zayıflama oldu, ama belli belirsiz, bir tırnağın ipekten bir ipliğe takılması kadar belirsiz. Kadın, deliliğinin belki de geçen gece, erkek uyurken fark ettiği şeyden olduğunu söyler: Bu yüzle evrenin bütününün kaderinin farklı olduğunu da aynı anda algılamıştı. Paylarına düşen kaderin özdeşliği, birlikte taşınıp evrenin düzgün kokusu yeniden elde edilinceye kadar zamanın hareketiyle aynı şekilde öğütüldüklerinin bilinciydi belki çılgınlığının nedeni.

Ama kuşkusuz yanılmaktadır, ondan söz ederken, ona karşı beslediği bu duygudan söz ederken, neden söz ettiğini bilmez hale gelmiştir kadın. Emin olduğu bir şey varsa, o da, şafak sökmeden önceki, son gidiş gelişleri izleyen, gecenin karanlık olduğu saatlerde dikkat etmek gerektiğidir.

Bir daha gecenin ortasında uyandırır erkeği, daha önce unuttuğunu söyleyip anlatır: Bütün hayatı boyunca gördüğünden, deniz kıyılarını iyi tanırdı; bu odayı da tanıyordu, görmüştü odayı, kapalı, bir penceresi kırık bir evdi. Bir zamanlar bu evde kadınların olduğu, yazları çocuklarla birlikte terasa çıktıkları söylenirdi. Ama kendisi kadınlarla çocukları hiç görmemişti; kendini bildi bileli, bu evde kimsenin oturduğunu hatırlamıyordu. Sonra bir gün ışık görmüştü. Bunu ne zamandır söylemek istiyordu kendisine, unutmuştu.

Erkek, bazı geceler kapıya vuranın o mu olduğunu sorar.

Belki, olabilir. Bazen yaptığı olurdu bunu, ama yalnızca ışık olan evlere, ayrıca tek erkeklerin oturduğunu bildiği evlere.

Bu yaz da bir akşam evin şu kapısını çalan o muydu? Erkek gidip açmamıştı kapıyı. Beklediği biri yoksa kapıyı açmaz. Telefon bağlantısını keser, kapıyı açmaz. Acaba bu yaz gelmiş olması mümkün mü kadının? Kadın geldiğini kesin olarak hatırlamaz, ama onu tanıdıktan sonra, gelmiş olması gerektiğini düşünür. Mantıklı olarak düşününce yapmamış olması gerekir, camların ardında ışık görmüş olması gerekirdi çünkü, ama ara sıra ışık yanmasa da kapıyı çaldığı olurdu.

Erkek zaman zaman, kimseyi beklemezken, gecenin evin içine girmesine izin verip ışık yakmadığını söyler. Boş bir evde neler olabileceğini anlamak için. Kadın, ben olabilirim işte, der.

Kadın gözlerini açar, yeniden kapar, konuşur: Ne kadar çok uyuduk.

Eliyle erkeğin yüzünü okşar, sonra uyku yüklü eli düşer. Gözleri yeniden kapanır.

Konuşur kadın:

"Dün gece o adamlaydım. Barın üzerindeki odada buluştum onunla. Sizinle yaptıklarımızı yapmasını istedim benimle, ölüm kafamızı alıp götürmeseydi yapacaktık."

Odada, erkek yaklaşmıştır. Kadının yanına uzanır. Kadın titrer, güçlükle konuşur. Sözlerine her ara verişinde ağlar. Der ki:

"Yanında uzunca bir süre uyumama izin vermesini istedim, ama ancak ben uyuduktan sonra, üstelik belli belirsiz, belli belirsiz yapmasını istedim."

Tekrarlar:

"Ona söyleyeceğim sözcükleri söyleyip, söyleyeceğim şeyleri yapmasını, ama çok ağır, uzun uzun, uykudan ayırmadan söyleyip yapmasını istedim. Yapacağı şeyleri, söyleyeceği sözleri söyledim.

"Beni uyandırmamaya çalıştığı halde eğer uyanırsam dert etmemesini de söyledim. Çünkü bu durumda, kayıp o kadar yavaş gösterirdi ki kendini, sonsuz, olağanüstü bir işkence gibi olurdu.

"İstediklerimi yaptı. Ağır ağır, uzun uzun. Sonra, ansızın, sesini duydum, hatırladım, eli tenimi yaktı. Önce belli belirsiz, aralıklı, sonra sürekli olarak eli bedenimi ateşe verdi.

"Gözkapaklarımın, sanki gözlerim açılmak istiyormuş da açılacak gücü bulamıyorlarmış gibi titrediğini söyledi. Karnımın derinliklerinden koyu, bulanık, kan gibi sıcak bir sıvı çıkmış. Onun bu derinliğe girmesine izin vermek üzere bacaklarım açıldığı sırada uyanmışım. Derinliğin dibine kadar girişi çok yavaş, çok uzun tutmuş; gücü tükenmeden oraya ulaşabilmek için. Korkudan ba-

ğırıyormuş. Aciliyetin sakinleşmesi için çok uzun süre derinliğin dibinde beklemiş."

Kadın der ki:

"Onun istediği kadar uzun süre beklemek istemedim. Çabuk olmasını, güçlü olmasını istedim. Konuşmayı kestik. Boşalma gökyüzünden geldi bize, aldık onu, bizi yok etti, temelli alıp götürdü bizi, sonra kaybolup gitti."

Odada, bedenler çarşafların beyazların beyazlığına düştü yine. Kapalı gözler yüze gömüldü.

Sonra açıldılar.

Sonra yeniden kapandılar.

Her şey bitmişti. Çevrelerinde, yıkık oda.

Uzun süre böylece, gözleri kapalı kalmışlardı, korku içinde.

Önce birbirlerinden ayrı durmuşlar, sonra elleri yıkımın içinde birbirini bulmuştu, hâlâ titreyerek ve uyku süresi boyunca birbirlerinin yanında durmuştu eller.

Uyandıklarında, bir kez daha her ikisi de hıçkırıklar içinde, bakışları duvara dönük; utanç.

Uzun süre birbirlerinden ayrı durmuş, ağlamışlardı. Sonra ağlamadan, kıpırdamadan, öyle kalmışlardı, bir o kadar süre daha.

Sonra kadın, bu alacakaranlık doğan gün mü, diye sormuştu. Erkek herhalde gün doğduğunu, ama yılın bu zamanında çok yavaş doğduğunu, o kadar ki, insanın emin olamayacağını söylemişti.

Bu son gece mi, diye sorar kadın.

Evet, son gece olabilir, der erkek, ama emin değildir. Hiçbir zaman hiçbir şeyi bilmediğini hatırlatır kadına.

Erkek terasa çıkar. Gün çok karanlıktır. Orada durur, bakar. Ağlar.

Odaya döndüğünde, kadın oturmaktadır, doğrulmuştur, onu beklemektedir. Birbirlerine bakarlar. Birbirlerini arzularlar.

Ayrılık gecesinden sonra bir gar otelindeki kadının biri gibi öldürülmekten korktuğunu söyler kadın. Artık kadının hiçbir şeyden korkmadığını söyler erkek. Kadın bu düşüncenin erkek terasa gittiği sırada aklından geçtiğini sanmaktadır. Erkek, dediğinin doğru olduğunu söyler. Der ki: Göz kamaşması kadar bir an, o kadar.

Kadın ağlar. Erkeğin bu hikâyeye sürekli ihtiyaç duyduğunu bilmenin, onun bir tek arzusuyla kadının bedeninin odada, onunkinin yanında artık temelli yaşamayacağını hatırlamanın telaşı yüzünden ağladığını söyler kadın.

Erkek, gerçekten de, bu düşüncenin her gece aklından geçtiğini, denizden duyduğu korkuya, erişilmez güzelliğine karıştığını söyler.

Tekneden söz eder kadına.

Şuradan, çok yakından, kıyıdan yüz metre uzaktan bir teknenin geçtiğini gördüğünü söyler. Güverteler boşmuş. Deniz göl gibiymiş, tekne bir gölün üzerinde ilerliyormuş. Yat türü bir şeymiş. Beyaz. Kadın, ne zaman, diye sorar. Hatırlamıyormuş, geceler önceymiş.

Kadın bu kumsalda hiç tekne görmemiş. Ama neden olmasın. Kuşkusuz siste kaybolmuş birileridir –bu mevsimde açıkta hep sis olur–, yollarını şaşırıp kıyıdaki büyük otellerin ışıklarına doğru gitmiş olmalılar.

Erkek tekne kanala girip gözden kaybolunca-ya kadar kumsalda kalmış. Motorun yavaştaki sesi henüz hiç yaşamadığı biçimde işlemiş yüreğine. Mavi gözlü, saçları siyah yabancı delikanlıya duyduğu arzunun son bir kez o sırada, tekne kumsaldan uzaklaştığında içinde uyandığını düşünüyormuş. Tekne gözden kaybolduğunda, kumlara düşmüş olmalıymış.

Tekne gözden kaybolduktan çok sonra uyandığında, bir dalga evin duvarına kadar gelmiş, ayaklarında, sanki değmek istemezmiş gibi, kırılıp kalmış, beyaz saçaklı, canlı, tıpkı bir yazı gibi. Dalgayı, tekneden verilen bir yanıt kabul etmiş. Mavi gözlü yabancı delikanlıyı beklememesini, Fransa kıyılarına bir daha hiç gelmeyeceğini söyleyen bir yanıt.

Irmaksı denizin tam bu anında, sevmek istemiş işte. Tek öpüşmelerinde olduğu gibi çılgın bir arzuyla sevmek. Tenini, gözlerini, göğüslerini, bedenine ilişkin şeylerin hepsini, kokusunu, ellerini hatırlamış.

Günlerce, gecelerce, onu arzulama durumu devam etmiş.

Sonra bu aşk gene gelmiş –öpüşmenin hatırlanması gibi– hayatının kanı olan, o yaz akşamında, deniz kıyısındaki kafede karşılaştıklarında onu korkutan aşk.

Kadın, birbirlerine gerçek bağlılıklarının, bu aşk olduğunu; o andaki hikâyelerinin, hayatlarında yaşayacakları hikâyelerin de ötesinde, o gece ikisinin ağladıkları aşk olduğunu söyler.

Erkek, o akşam, deniz kıyısındaki umutsuzluklarının nedeninin tek ve aynı yabancı delikanlı olduğunu söyler.

Kadın erkeğin sık sık mavi gözlü, saçları siyah bir yabancı delikanlıdan söz ettiğini, ama kendi sevdiğiyle aynı kişi olduğunu hiç düşünmediğini hatırlar.

Sözünü ettiği ölümcül üzüntüleri daha iyi hatırlar kadın; onu yok edinceye kadar süren her yazki soyut üzüntüleri, hiçbir zaman, hiçbir devamı olmayan üzüntüleri.

Erkek, hikâyeleri hep şaşırdığını, ama o kafede karşılaşmaları dolayısıyla, yabancı delikanlının anısı konusunda yanılgıya düşmediğini düşündüğünü söyler.

Kadın, hayır, der, ne olup bittiğini bilmeleri olanaksızdır, bir suç işlenirken bakmayı ihmal eden tanıklar gibidirler.

Tek kanıt, erkeğin kadını tanıması, salondaki kadın olarak hatırlaması olurdu. Bu durumda da, o akşam, o deniz kıyısındaki kafede tanışmamış olurlardı.

Erkek evin kapalı bölümüne, alkol içmeye gider. Arada bir bunu yapıyor, kadın için fark etmiyor. Erkek o beyaz teknenin varlığından emin olmak ister. O gece tekneyi bir başka anısıyla, yine kapalı bir mekânla karıştırmaktadır. Der ki: Deniz kıyısındaki bir otelin salonuyla.

Kadın der ki: Tekne vardı. Şehirde sözünü ettiler. Le Havre'dan geliyormuş. Sular çekilince açık denize sürüklenmiş, sonra kıyıdaki ışıkları doğru gelmiş olmalı. Orta büyüklükte, Yunan bandıralı bir tekneymiş. Başkaları da görmüş, teknede yalnızca tayfaların olduğunu söylemişler.

Kadın, teknede yolcu görüp görmediğini sorar erkeğe.

Emin değildir erkek, ama tekne döndüğünde, galiba, evet, küpeşteye dirseklerini dayamış bir erkekle bir kadın görmüştür, kuşkusuz bir sigara içip kumsal boyunca uzanan aydınlatılmış, uzun gazinolar zincirini seyretmek için güverteye çıkmış bir çift. Ama herhalde tekne kanala doğru yol aldığında kabinlerine inmişlerdi, çünkü bir daha görmemişti onları erkek.

Kadının yanına uzanır. Hiç tanımadıkları bir mutluluk içindedir; öylesine derin bir mutluluk ki, korkutur onları.

Erkek yanıldığını söyler, gündoğumu değildir, alacakaranlıktır, yeni bir geceye başlamaktadırlar; güne ulaşmak için bütün geceyi beklemeleri gerekecektir; saatler konusunda yanılmışlardır. Kadın denizin rengini sorar. Bilmiyordur artık erkek.

Kadının ağladığını duyar. Neye ağladığını sorar. Yanıtını beklemez. Denizin ne renk olması gerektiğini sorar. Kadın, denizin rengini gökyüzünün renginden aldığını, bir renkten çok bir ışık durumundan söz edilebileceğini söyler.

Belki de ölmeye başladıklarını söyler kadın.

Erkek ölümle ilgili hiçbir şey bilmediğini, ne zaman sevdiğini, ne zaman sevmekte olduğunu, ne zaman ölmekte olduğunu bilmeyen bir adam olduğunu söyler. Sesinde hâlâ çığlıklar vardır, ama uzakta, ağlanmış çığlıklar.

Erkek bununla birlikte, artık kendisinin de, kadının bu hikâyenin ilk günlerinde söyledikleri-

nin doğru olması gerektiğini düşündüğünü söyler. Kadın yüzünü yere gömer, ağlar.

Son gecedir, der erkek oyuncu.

Oyuncular kıpırtısızlaşırlar ve sessizliğe, yani kahramanlara doğru bakarlar. Oyuncu gözleriyle onları işaret eder. Kahramanlar yine ırmak kıyısının yoğun ışığında gözler önündedirler. Yüzleri salona dönük uzanmışlardır. Sanki sessizlik onları yok etmiştir.

Salona, dışarıya, okumaya, denize doğru bakarlar. Bakışlarında korku, acı vardır, hep genel ilginin, sahnedeki oyuncularla salondaki seyircilerin ilgi merkezi olmuş olmanın suçluluğu.

Son gece, diye bildirir oyuncu.

Yüzleri salona dönüktür, birbirlerine yaklaşmış, uzakta, insana ait her tür hikâyeden kaybolmaya hazır. Öteki oyuncuların kıpırtısızlığını, hareketlerinin durmasını, son sessizliği zorunlu, cehennemi dinleyişlerini başlatan, ışığın azalması değil, tek oyuncunun sesi olacaktır.

Bu altıncı gecenin akşamında, erkeğin bakışı kadınınkinden çevrilmiş olacak, kadınsa, erkeğin yaklaştığı anda beyaz çarşafları örtünmüş olacaktır.

Son bir cümle, der oyuncu, belki sessizlikten önce söylenmiş olacaktır. Kadın tarafın-

dan, erkek için, aşklarının son gecesinde söylenmiş sayılacaktır. Cümle, henüz bilinmeyen bir şeyi tanımanın bazen yarattığı duyguya, ve acının dev boyutları karşısında, sözcüklerin orantısızlığı, zayıflığı nedeniyle içinde bulunulan engellemeyi ifade edememenin engelleyiciliğine ilişkin olacaktır.

Tiyatronun en dibinde, der oyuncu, mavi bir duvar olmuş olacaktı. Bu duvar sahneyi kapatıyordu. Ağır bir duvardı, günbatısına bakıyordu, denizin karşısındaydı. Eskiden, terk edilmiş bir Alman kalesinin duvarıydı. Bu duvar, denizin rüzgârı gece gündüz dövdüğü halde, en güçlü fırtınalara dosdoğru maruz kaldığı halde, yıkılmaz bir duvar olarak tanımlanmıştı.

Oyuncu, tiyatronun bu duvar ve deniz düşüncesinden yola çıkarak, denizin mırıltısı, uzak ya da yakın, her zaman tiyatroda varlığını duyuracak şekilde yapılmış olduğunu söyler. Sakin havalarda, duvarın kalınlığı mırıltıyı duyulmaz hale getirirdi, ama ses hep orada, denizin ritminde vardı. Sesin niteliği konusunda hiçbir zaman yanılgıya yer yoktu. Bazı geceler, fırtına güçlü olduğunda, dalgaların odanın duvarına saldırısı, sözcüklerin arasında çarpıp kırılmaları açıkça duyulurdu.

MAVI GOZLER SIYAH SAÇLAR
yayınlandığı gün
Le Matin gazetesinde çıkan
MARGUERITE DURAS
ile konuşma

Konuşmayı yapan

Soru: *Yeni kitabınız* 'Mavi Gözler Siyah Saçlar'*da hiç kullanmadığınız bir sözcük varsa, o da 'eşcinsel'. Oysa erkek kahramanı düşününce ilk akla gelen bu.*

Yanıt: Doğru, bu sözcüğü artık hemen hiç kullanmıyorum. Bu kitaptan önce sık sık kullanırdım. Şimdi sözcüğü yalnızca belli bir gizli amaçla kullanıyorum. Kitapla birlikte, bu sözcük sahte, moda bir sözcük oldu. Sözcük, anlamını iyi ifade etmiyor. Ayrıca bu anlamın varlığına, henüz üç yıl önce inandığım gibi inanmıyorum da. Eşcinsellik yalnızca cinsel değil, çok daha geniş, derin bir şeydir. Çok daha önce başlar, çok daha korkunçtur. Cehennemidir.

Tanrı'nın açısından bakıldığında, hemen her şeyin erekliği (finalite) açıklanabilir. Bu konu dışında. Bu konuda ereklik açıklanamaz. Tıpkı ölüm gibi. Bu alanları Tanrı kendine ayırmıştır. Tanrı, yaratısının açıklanmayan yanının bu iki şey olmasına karar vermiştir: ölüm ve eşcinsellik. Bütün bunlar psikanalize değil, Tanrı'ya aittir.

Ayrıca şunu da söylüyorum: Ölüm eşcinselliğin içinde vardır; çünkü eşcinseller genellikle kendilerini çocuklarıyla devam ettirmezler; çocukları yoktur. Sanki ölümü hızlandırmak ister gibi. Birlikte ölmeye giden, ama bunun kendilerine verilmiş bir buyruk olduğunu hiç sezmeyen antilop ve lemminglerin hayvan beyinselliklerin-

deki biçimiyle ölüm. Buradaki buyruk olumsuzdur. Bahanelerden, buyurgan tiksintiden geçer.

Soru: Kitabınız eşcinsellere savaş ilan etmiyor...

Yanıt: Kesinlikle, onlar bu savaşı istese de.

Soru: Yazdıklarınızı yıllardır izleyen okurlar için bu konu yine de şaşırtıcı. La Maladie de le Mort'*da* (Ölüm Hastalığı), *tıpkı* Mavi Gözler Siyah Saçlar'ın *kahramanı gibi yanında bulunması için bir kadını parayla tutan kişi eşcinsel olabilirdi, ama emin olunamıyordu bundan.*

Yanıt: Ne kitabı Almanca'ya çeviren Peter Handke ne de Bataille ve *Ölüm Hastalığı* üzerine bir kitap yazan Maurice Blanchot, bir eşcinselden söz edildiğini anlamadılar; oysa *Mavi Gözler Siyah Saçlar, Ölüm Hastalığı*'ndan yola çıkarılarak yazıldı. Orada bırakamazdım. Orada bırakmakla, o erkekle birlikte olan kadının tepkisinin küçücük bir yanını, yalnızca bir işaret, üstelik biçimcilikle, yan tutmayla damgalanmış bir işaret veriyordum.

Ölüm Hastalığı'nı yadsıyor değilim, kesinlikle; ama yıkıldığını görüyorum; tek değil artık, bu yüzden de yıkıldı.

Ben yazarım. Her kitabım bir ilerlemedir. Geriye baktığımda, *Sevgili*'nin de yıkıldığını görüyorum: Yine bu kitap, *Mavi Gözler Siyah Saçlar* tarafından. Yapabileceğim bir şey yok. Bu cinayetin sorumlusu ben değilim. Tamamen masumum.

Hayatımda müthiş bir şey oldu. Y.A. bir erkek. Bu erkek benden çok daha genç; bunun bura-

da hiç önemi yok. Basit insanlar yaşlı bir kadınla yaşadığı için ona acıyor, oysa bunun hiç önemi yok. Kendisi bundan şikâyetçi değil. Kendisiyle ilgilenmeyen bu kadının yanında kalmak istiyor.

Tutku bu trajedinin –bir trajedi oldu bu, tutku daima trajedidir– içine nasıl yerleşti, bu tiksintinin, hatta tiksinti tanımının içinde nasıl olup da bir tutku gibi yaşanmaya başladı? Bilmiyorum. Tutku o yoldan, kadının bedeninden tiksinmekten geçiyordu.

İğrençti, benim bedenimden iğrendikçe de o, erkek, iğrençleşiyordu. Bunun üstesinden gelen bir şey oldu, bunu kitapta açıkça söylemiyorum. Burada aşk, sahip oluşla, yani arzunun giderilmesiyle değil, tersine arzunun yokluğuyla ve arzuyla yaşandı. Arzu bütün kapıları zorladı; sonunda, bu son üç ay boyunca yazının kapılarını da zorladı.

Uzun süre boyunca, bu kitabı yazmak konusundaki engeli aşamadım. *Mavi Gözler Siyah Saçlar*'da artık ne erkek vardır ne kadın. Kadın zaten hikâyedeki yabancı delikanlıdır. Ancak kitabın sonunda, bir kadın olduğunun anısı vardır. Buna inanıyorum. Böyle oldu, her türlü mantığa aykırı yaşandı, nasıl, niçin bilmem.

Soru: Kitabınız insanlığın dar bir kesimini ilgilendirmiyor mu sizce?

Yanıt: Hayır. Herkesi ilgilendiriyor. Bütün kadınları, bütün erkekleri. Genel olarak cinselliğe girmenin tek yolu olduğunu düşünüyorum; o da eşcinsellik, eşcinsel suçluluk.

Soru: Eskiden, eşcinselliğe bugünkü gibi bakmadan önce, bu konuda ne düşünürdünüz?

Yanıt: Ya inanmazdım ya da yalan söylerdim. Onlar da herkesten farksız, herkes gibi derdim, aptalca, bir şey bilmeden ne söylenirse söylerdim. Ağırlardım onları. Onlardan başka kimse olmazdı çevremde.

Soru: Peki şimdi eşcinseller sizi anlayacak mı?

Yanıt: O anlayacak, önemli olan da onun anlaması. Bu tür sorunlar kadar kolay çözümlenen, yani çözümlenemeyen bir şey yoktur. Bu konuda ileri geri konuşuluyor aslında, eşcinselliğin mekânına girmeden; oysa ben altı yıl boyunca bunu yaptım. Tam anlamıyla korkunç bir mekân bu, ancak artık biliyorum ki aşk oraya yaşanamaz bir karşılıklılıkta, ama öteki aşklardan daha güçlü biçimde girebilir; ne var ki, öldürücü bir aşktır bu.

İki cins arasında, görünürde kökten fark, aşkı güçlendirir, imkânsız kılar –bunu biliyoruz– ama bu fark organik biçimde ortaya çıktığında, tutku içinde yaşanabildiğini bilmiyordum.

Eşcinsel erkeğe yaklaşılamaz. Yalnızdır. Bir kadın bir eşcinselle yaşadığında, yalnız bir erkekle, yolundan dönemeyen, çiğneyip geçemediği türünün fiziksel vahşetine indirgenmiş bir erkekle yaşamaktadır. Ve kadın da aynı biçimde yalnızlaşır.

Soru: Peki erkek bir başka erkekle yaşarken yalnız değil midir?

Yanıt: Öyledir. İkisi de yalnızdırlar. Her şey yolunda gitse de, bir ev, para, gerek duydukları her şey, hoşlandıkları birer meslek olsa da, hepsi, her yerde, bütün hayatları boyunca hep eşcinsellerle bir arada bulurlar kendilerini. Bir tek onun, ölünceye kadar seveceğim erkeğin dışında.

Soru: Eşcinsellerin, kahramanınızın dönüşümünü bilmeleri gerektiğini mi söylemek istiyorsunuz?

Yanıt: Bu kitap hiçbir bakımdan eksiksiz değildir. Eşcinseller beni pek fazla ilgilendirmiyor. Iki kişi arasındaki bir olay bu.

Bazı metinler gönderiyorlar bana, kadınların eşcinsellerle hayatlarını anlattıkları metinler. Trajedilerini, uğradıkları ihanetleri, oyunlarını, aldatmacalarını, acımasızlıklarını anlatıyorlar. Ve ben, bu kitaptan sonra, hâlâ, bundan bir belirsizlik içinde söz edebiliyorum ancak. Belki söz edebilmek için, şimdiden sonra, kitabı yazmam için gereken sürenin geçmesi gereklidir. Henüz olgunlaşmamış bir sözcük arıyorum, bu kitaba ilişkin şeylerden söz etmek için.

Bu edebiyat yasadışıdır ya da yoktur.

Soru: Böyle bir kitabı yazabilmek için cehennemde yaşamış olmak gerek...

Yanıt: Evet, cehennem yaşanıyor. Kendinizi öldürmek istiyorsunuz. Hayatınızda yaşadığınız başka cehennemler olmuştur, felaketlere yol açmışlardır. Ama bu öyle değil.

Soru: Hazzın kendinden çok, haz öncesindeki ve sonrasındaki durumları betimliyorsunuz. Hazzın anlatılması mümkün olmadığından mı?

Yanıt: Arzu ve haz, yani arzunun doyurulması, dolayısıyla da kaybı arasındaki ilişki, yazmak istemekle istememek arasında, yapma durumuyla yapmama durumu arasında oluşan ilişkidir. Yazma durumunda olduğumda, yazı, fiilen yazdığım zamankinden çok daha fazla içine alıyor beni. Her şeyi kaybediyorum, geriye kalan belki yalnızca beni içine alan şeyden bir iz, bir konuya girme duygusu, masama oturup bekleme duygusu. Hazla arzu arasındaki fark, bütünsel, okunmaz, üstesinden gelinmez ilk yazı bütünüyle sonradan uygar bir metinde ifade edilenler arasındaki farkla aynıdır. Vahşet, cinayet, arzunun içinde vardır.

Bildiğimiz gibi haz, arzunun yatıştırılmasıdır bir anlamda.

Soru: Romanın ayrıntılarına girecek olursak... kahramanınızın, 'odadaki erkeğin', bu kadına yaklaşışında başlangıçta istediği, kadında, kısa süre önce ayrıldığı erkeği bulmak mıdır?

Yanıt: Mavi gözler var. Sonra para var. Her gece yanında kalsın diye kadına para verir erkek. *Ölüm Hastalığı*'nda, para konusuna simgesel olarak değinmiştim. Oysa burada, erkekleri ölümden ve korkudan kurtarmak için, çok hoşuma giden, gerçek, somut bir sözleşme var. Erkek şöyle der, diyorum: "Erkeklerin ölmesini, çıldırmasını engellemeleri için kadınlara para ödenmeli."

Soru: Anlatıda, 'sahne geçitleri' dediğiniz aralıklar var; bunlar hikâyeden ayrı ve hikâyeyi görsel, teatral, belki olanaksız bir uyarlamaya oturtuyorlar. Sevgili *okurlarının kafası karışabilir. Bu pasajlar, tiyatroda yapmayacağınız bir sahnelemeyi yazıyla yapmanın bir biçimi değil mi?*

Yanıt: Tam anlamıyla bu. Kitabın kendisi tiyatro. Ama bu sahne geçitleri, aynı zamanda okura verdiğim dinlenme alanları sanki; izleyiciler için, okurlar için bir anlamda kitabın kapıları bu geçitler. Kitabı bu soluklanmalar olmadan düşünemiyorum. Bazı okurlar, 'geçitlerin' kendilerini ikna etmediğini, ama yine de okuduklarını söylediler; geçitler okumayı bölmüyor.

Ölüm Hastalığı'nı Berlin Schaubühne Tiyatrosu'nda sahneye koymak istiyordum biliyorsunuz. Peter Stein ve Luc Bondy için bir ön uyarlama yapmıştım. Uyarlamayı gönderdikten yirmi dört saat sonra bir telgraf çekip fikir değiştirdiğimi bildirdim, metni göndermelerini istedim.

Ölüm Hastalığı'nın diyaloglarıyla birkaç yeni cümle vardı ortada. Hiçbir zaman kaybı ya da sahne geçidi yoktu; uyku, gel-git, insanların gelip geçmesi, o siyah akış, kayalıklar, dışsal cinsellik gibi tekrarlanan olayların hiçbiri yoktu...

Kahramanların söylediği varsayılan şeylerle oyuncuların söylediği şeyler dışında hiçbir şey yoktu. Bunun anlamsız bir çalışma olduğunu fark ettim. Bu aşkın bir anlamı olması için, var olan bir toplum üzerine yazılması, arkada toplumun kaynaşmasının, yani yanılgısının, toplumun bu konularda düştüğü yanılgının hissedilmesi gerek.

Şimdi *Mavi Gözler Siyah Saçlar*'ı bu sahne geçitleriyle yazdığıma göre, tiyatroda niye oynan-

sın? Bu kitabı sahneye koymamı isteyenler olursa, oynamaları için kitabı vereceğim son kişiler olurlar; çünkü ne yaptığımı hiç anlamamışlar demektir. Ben bu kitabı tiyatroya verdim. Ve tiyatroda oynanmasını olanaksız kıldım. Çünkü bir tiyatro oyununda aynı yerlere gitmezdim.

Tiyatro oyunu, metne göre daima bir kestirmedir. Evet, diyaloglar vardır, ama bu örnekte yeterli olmadığını sanıyorum. Çok uzun süre, sık sık içinde kaldığım boşluk var, gel-git var, gelip geçenler var...

Tiyatro sahnesi bunları içine alamayacak kadar küçüktür. Kitap değildir. Ayrıca tiyatroda dekor, insanlar arasında olan bitenlerden uzaktadır, ayrıdır; yalnızca Çehov'da böyle değildir.

Soru: Kitabın bir yerinde 'hıçkırılan, Doğulu bir sesli harf'ten söz ediyorsunuz. Neye anıştırmada bulunuyorsunuz?

Yanıt: Dışarıya. Kitabın yazıldığı dilin ait olduğu ülkenin dışına. Cümle, oteki kitaplarımdan birinde yer alır. Aramak gerek.

Soru: Kitabınız bugün çıkıyor. Ama siz, Paris'te olacağınıza Trouvelle'desiniz. Goncourt Ödülü'nü kazandığınızda da Paris'te değildiniz. Neden?

Yanıt: İnsanların merakından kaçmak için. Istediğim gibi soru sormuyorlar. Hiçbir zaman koşullar üzerine soru yöneltmiyorlar. Ben günde altı saat çalıştığımı, Normandiya'da öğleden sonraları gezindiğimi söylediğimde her şeyi söylemiş oldum. Size başka ne diyebilirim?

Soru: Şimdi ne üzerine çalışıyorsunuz?

Yanıt: Şu anda yazmakta olduğum kitabın adı henüz kesinleşmedi. Ya *Maddi Hayat* olacak, ya da *Hayat*. 1987 başında Paul-Otchakovsky Laurens (POL) Yayınevi'nden çıkacak. Kitap, yazılarımda değinmediklerimle, hayatım boyunca kafamı çok kurcalayan, bana hiçbir zaman sormadıkları her şeyle, ev sorunuyla, siyaset sorunuyla, suçlarla, Christina Villemin'le, eşcinsellerle ilgili.

Soru: Mavi Gözler Siyah Saçlar'ı *Mitterrand'a gönderdiniz mi?*

Yanıt: Evet gönderdim. Mitterrand kitaplarımı okur.

Soru: L'Autre Journal *adlı haftalık dergide yayınlanan Mitterrand'la konuşmalarınız, bu derginin kapanmasıyla kesildi mi?*

Yanıt: Mitterrand'la beş konuşma yaptık. Gallimard'da kitap halinde çıkacak. Sözleşmeyi imzalayacağı sırada, Mitterrand iki konuşma daha yapmamızı istedi. En kısa zamanda yapacağız bu konuşmaları, ama bu kez konu önceden belirlenmeyecek.

Önceki konuşmaları Mitterrand okuyup düzeltir, ondan sonra bir de ben düzeltirdim. Bir zamanlar Château-Chinon'da bana ödünç verdiği evle ilgili olarak, bir gece koltukları istila eden milyarlarca kırmızı karıncadan söz etmiştim. Mitterrand 'milyarlarca' sözcüğünü çizip 'milyonlarca' diye düzeltmişti.

Sonra ben yine 'milyarlarca' diye değiştirdim. Bunu kendisine anlattığımda bol bol güldük.

Soru: Sinemaya yeniden dönecek misiniz?

Yanıt: Bilmiyorum. Sanmam. Bu kez *Çocuklar* çok kötü oldu. Oğlum; Jean Mascolo, Jean-Març Turine, ortak yazarları ve davamız hâlâ sürüyor.

Marguerite Duras

MAVİ GÖZLER SİYAH SAÇLAR

Sevgili adlı romanını yazdıktan, o kitabıyla Fransa'nın en büyük edebiyat ödülü *Goncourt*'u aldıktan sonra ***Marguerite Duras***'ın kendini tekrarlaması bekleniyordu. Hiç de öyle olmadı. Oturdu, ilk sevgilisi olan Çinliyi bir yana bırakıp, mavi gözlü, siyah saçlı, beyaz tenli bir erkeği dile getirdiği bu kitabını yazdı. ***Mavi Gözler Siyah Saçlar*** adlı bu uzun öyküsünün çekirdeğini, ölümcül bir dekor, bir tiyatro sahnesi, aşkın yaşanamadığı bir oda oluşturuyor. Odada, yerde uzanmış bir erkekle bir kadın var. İkisinin de saçları siyah, gözleri mavi; tıpkı ikisinin de âşık oldukları, yitirdikleri, yitip gidişine ağladıkları yabancı delikanlı gibi. Aynı zamanda, kadın, erkeğe duyduğu arzuya, erkek ise kadını arzulamayışına ağlıyor. ***Marguerite Duras,*** bu kitabı için bakın neler söylüyor: *'Bugüne kadar yazdığım en büyük, en korkunç aşk öyküsü bu. Bütünüyle yitik bir aşk. Okuyun kitabı. Nasıl okursanız okuyun; ilke olarak iğrenseniz bile. Artık yitirmeyi beklediğimiz bir şey yok. Ne benim sizden, ne de sizin benden.'*

Kapaktaki resim: JOHN HARRIS

ISBN 975-510-405-4

9 789755 104058

hppt://www.canyayinlari.com

KDV İÇİNDEDİR